

EL APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

La revelación de Jesucristo

¹ Mizhocjimi o xipji e Jesucristo nu c'o ni jyodü dya cja ra mezhe ra zädä, ngue c'ua texe yo o nte ra mbârâji nu c'o ra zädä. Nutscö e Juan, o mbêpjizügö e Jesucristo. E Jesucristo o ndäjä 'naja o anxe o ë jítsi c'o ra zädä. Ngue c'o rá xi'ts'iji. ² Rá xi'ts'iji c'ü na cjuana texe yo ró jandagö. Ngueje c'o o mama Mizhocjimi c'o cja ra zädä; ngueje c'o o jítsi e Jesucristo.

³ Me ra mäjä yo nte yo ra xörü yo jña'a yo. Me xo ra mäjä yo ärä ra xörüji 'ñe ätäji yo jña yo mama ja ga cja c'o cja ra zädä. Dya cja ra mezhe ra zädä yo.

Juan escribe a las siete iglesias

⁴ Nutscö e Juan, rí pen'c'eji ne carta, nu'tsc'eji cjuarma in cārâji cja yo yencho jñiñi a Asia. Mizhocjimi c'ü bübü; exmi bübü. Angueze ra ë ra jñüncüji ngüenda. O Espíritu Mizhocjimi c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi, je ni 'ñeje cja Mizhocjimi nu ja manda. Mizhocjimi 'ñe o Espíritu me nuc'üji na jo; ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. ⁵ E Jesucristo xo nuc'üji na jo. Xo ra dya'c'üji c'ü ra söya in mü'büji c'ü dya pje rí tsjijñiji. E Jesucristo 'ma mi bübü cja ne xoñijö mü o tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizhocjimi. Mizhocjimi o tsjapü o te'e nu 'ma ya vi ndü; ngue c'ü nda manda texe cja yo manda cja ne xoñijö mü. E Jesucristo me s'iyazüji. O 'ñembgueji libre cja in

nzhübügöji 'ma o pjödü o cji cja ngronsi. ⁶ O tsjacüji o ntezüji angueze; rí mandagöji co angueze. O tsjacüji rí mböcjmiji rí pëpiji Mizhocjimi c'ü ngue o Mizhocjimi e Jesucristo. Xo ngueje nu Tata. Dya ra nguarü rga ma't'ügöji e Jesucristo. Dya ra nguarü c'ü ra manda angueze texe yo cjë yo va ëjë 'ñe 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijömmü. Je rga cjanu, amén.

⁷ Dyäräji na jo. E Jesucristo ra ëjë na yeje, je rguí 'ñeje cja ngömmü. Nutscöji rí ejmeji angueze 'ñe texe yo dya ejme, texezüji o ngambgagöji va cja ne xoñijömmü, rá jandaji angueze. Texe c'o o mbö't'ü e Jesucristo ra jñandaji 'ma ra ëjë. Yo nte texe cja yo jñiñi cja ne xoñijömmü ra huë'ëji na ngueje rva ëjë angueze. Je rga cjanu, amén.

⁸ Je mama a cjava Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji: “Ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijömmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Ya ngue rá ëjëgö. Nguetscö rí mandagö texe”, eñe.

Una visión del Cristo glorioso

⁹ Nutscö e Juan, nguezgö in cjuarmazüji. Nutscö 'ñetsc'ëji rí sufridogöji na ngueje o ntezüji e Jesucristo. Rí mandagöji co angueze. E Jesucristo dacüji c'ü rá zëzhiji; nguec'ua rí sëchiji, sido rí ätäji angueze. Nutscö mi bünc'ö cja c'e xoñijömmü c'ü ni chjü Patmos a nde cja ndeje. Je o ma zogüzügöji nu, na ngueje mi zopjü o jña Mizhocjimi yo nte. Rmí xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Mi büntsëgö nu. ¹⁰ E Jesucristo c'ín Jmugöji o te'e c'ü ot'ü pa nu ngo. 'Na nu pa, c'ü ot'ü pa nu ngo 'ma mi bübü a Patmos, o Espíritu Mizhocjimi o tsjacü ró janda nu yo rá xi'ts'iji. Ró ärägö 'na jña mi ña me na jens'e; mi

chjëntjovi 'na trompeta. Je ma êjê cja ín xütjügö.
¹¹ O xitsi a cjava c'e jña:

—Nutschö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijömü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Nu c'o ya ngue rí jñandague, rí dyopjügue cja 'na libro c'o. Nuc'ua rí pejñegue cja yo yencho congregación c'o va bübü a Asia; 'naja c'ü bübü a Efeso, c'ü 'naja a Esmirna, 'naja a Pérgamo, 'naja a Tiatira, 'naja a Sardis, 'naja a Filadelfia, 'ñe c'ü 'naja a Laodicea, o 'ñenze a cjanu c'e jña.

¹² Nuc'ua ró jandagö a ma ín xütjü cjó mi ngue c'ü mi ña'a. Ró janda yencho lámpara c'o oro. ¹³ A nde c'o lámpara mi böbü 'na bëzo. Nuc'ü, ró janda exmi ngue 'na nte nza cjazgöji. Nuc'ü, mi je'e 'naja bitu c'ü mi sät'ä hasta cja o ngua. Cja o tijmi, mi nzünt'ü 'na mbünt'ü c'ü mi ngueje oro. ¹⁴ Me ma t'öxü o ñixti. Ma t'öxü nza cja o xi'dyo; 'ñe nza cja xitsji. C'o o ndö mi 'ñetse nza cja sivi. ¹⁵ Nu c'o o ngua'a mi nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja hornu. 'Ma mi ña, me ma jens'e o jña; me mi yürü nza cja na puncjü ndare. ¹⁶ Cja o jodyë mi jün'ü yencho o seje. Nu cja o ne, mi pedye 'naja tjëdyi c'ü ma mbeñe nza yeje lado. O jmi mi juëbi nza cja e jyarü 'ma nisiarü.

¹⁷ 'Ma ró janda angueze, ró nügügö cja o ngua, me ró jändügö. Pero angueze o 'ñesque o jodyë o xitsi:

—Dya rí sügue. Nguetscö e Jesucristo. Nguetscö exmi bübügö; y rá bübügö 'ma ya rguí nguarü texe. ¹⁸ Rí bübütjogö. Ró tügö; pero jñandga, rí bübütjogö. Dya cja rá tügö. Nguetscö rá cjäpü ra te c'o ya ndü; ngue c'ua xo 'ñe anguezeji xo ra bübütjoji. ¹⁹ Rí dyopjügue nu yo in janda; nu yo ya zädä, 'ñe c'o

cja ra zädä. ²⁰ I jñandague rí jüngö yencho seje cja ín jodyë. Rí böbügö a nde c'o yencho lámpara c'o ngueje o oro. Rá xi'ts'igö pje ne ra mama yo. Nu c'o yencho seje ngueje c'o cja mbörü cja c'o yencho nitsjimi. Nu c'o yencho lámpara ngueje c'o yencho nitsjimi c'o.

2

Mensajes a las siete iglesias: El mensaje a Efeso

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'naja carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Efeso. Rí xipjigüeji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö rí jüngö yo yencho seje cja ín jodyë; rí nzhodügö a nde yo yencho lámpara yo oro. ² Nu'tsc'ejí in cārāji a Efeso, rí pārāgö texe c'o in cjagueji. Rí pārāgö c'ü me in pēpjigüeji na zēzhi; dya tōgüts'üji. Xo rí pārāgö, dya in jēziji xe ra zo'c'üji nu c'o cja na s'o. Bübü c'o va ē zo'c'üji, cchapü ñaji o jña Mizhocjimi pero na s'oji. I ñu'tp'üji c'ü dya cjuana c'o mamaji. ³ In sufridogueji na puncjü, na ngue c'ü ni 'ñejmezüji. Pero dya tōgüts'üji. ⁴ Pero bübü 'na cosa c'ü dya jo c'ü in cjagueji c'ü rá xi'ts'iji. Dya cja in s'iyazüji nza cja 'ma cja vi pācāgöji. Y dya cja xo pötqui s'iyaji yo nin cjuarmaji. ⁵ Rí mbeñegueji ja ma cja 'ma mi s'iyazüji 'ñe mi pötmi s'iyagueji. Nguec'ua rrā ö'tc'üji ra nzhogü in mü'bügüeji. Rí tsjagueji c'ua ja nzi mi tsjagueji 'ma cja vi 'ñejmezüji. Ngue'tsc'ejí 'naja yo yencho lámpara. Pero 'ma dya ra nzhogü in mü'büji, rá ē jünügö cja o lugar c'e lámpara c'ü ngue'tsc'ejí. Nuc'ua ya ra juench'e ín jya's'ügö c'ü bübü cja in mü'bügüeji. ⁶ Pero rí pārāgö bübü 'na cosa c'ü in cjagueji na jo. Me in

s'ogueji c'o cja'a nu c'o xiji nicolaíta. Dya xo rí negö c'o cjaji. ⁷ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'o sido ra dyätcäji y ra s'iyazüji cja na 'ñeje c'o o cjuarmaji, rá unüji ra ziji o fruta cja c'e za'a c'ü 'ne'e cja o huerta Mizhocjimi. Y ra bübütjoji co nutscö a jens'e”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Esmirna

⁸ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Esmirna. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö exmi bübügö y rá bübütjogö 'ma ya rguí nguarü texe. Nguetscö ró tügö; cja rron tegö na yeje. ⁹ Nu'tsc'ejí in cäräji a Esmirna, rí pärägö me in sufridogueji na puncjü, 'ñe me sanc'üji. Nu c'o cja'c'üji yo, mamaji c'ü je menzumüji a Israel, y c'ü ma't'üji Mizhocjimi. Dya cjuana ma't'üji Mizhocjimi, na ngueje pëpiji e Satanás c'ü dya jo. Bë'ts'iji na puncjü, pero me in pë's'igueji na puncjü cja Mizhocjimi. ¹⁰ Dya rí sűgueji nu c'o ya ngue rí sufridoji. Dyäräji, bübü ja nzits'üji c'o ra pant'aji a pjörü. Ngueje e Satanás c'ü dya jo c'ü ra tsja. Me rí sufridogueji dyëch'a pa'a na ngueje in ejmezüji. Pero sido rí 'ñejmezüji zö ra mbö'tc'ügueji. 'Ma sido rí 'ñejmezüji, rá da'c'üji c'ü rguí bübüji co nutscö a jens'e. ¹¹ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö in äräji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Texe c'o sido ra 'ñejmezü zö ra bö't'üji, rá unüji c'ü ra bübüji co nutscö. Dya ra möji a linfiernu c'ü xiji na yeje rga ndüji”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Pérgamo

¹² Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Pérgamo. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nuzgö pedye 'na tjëdyi ín tegö. Ne tjëdyi me na mbeñe nza yeje lado. ¹³ Nu'tsc'ëji in cãrãji a Pérgamo, rí pãrãgö texe c'o in cjagueji. Rí pãrãgö je in cãrãgueji nu ja manda e Satanás. Pero sido in nãnnãgöji ín chjũ'ũ in mamaji nguetscö in Jmuzügöji. E Antipas c'ü mi ngue 'najats'üji mi sido mi nãnnãgö c'ü. Nuc'ü, o mbö't'üji cja in jñiñigueji nu ja manda e Satanás. Zö o mbö't'üji c'e cjuarma, pero nu'tsc'ëji sido in ejmezüji. ¹⁴ Na jo c'ü sido in ejmezüji; pero dya jo texe c'o in cjagueji. Nu c'o dya jo in cjaji, nuc'o, rá xi'tsc'öji c'o. Cãrãts'üji c'o ejme c'o mi xöpü e Balaam. Nuc'ü, o dyü't'ü e Balac nguec'ua o tsjapü o tsjaji na s'o nu c'o ín mboxtitajme a Israel. O xipjiji na jo ro ziji o jñõnü c'o vi mbãsp'ãji c'o ts'ita. Xo o xipjiji c'ü ma jo ro tsãjã ndixũ yo bëzo; yo ndixũ ro tsãjãji bëzo. ¹⁵ Je xo ga cjanu ga xöpü dya, nu c'o xiji nicolaíta. Dya rí negö c'o jizhiji. Nu'tsc'ëji cãrã ja nzi c'o tjünt'ü a xütjü anguezeji. ¹⁶ Rí xi'ts'iji ni jyodü ra nzhogü in mü'büji. Nu 'ma jiyö, dya ra metscö ndajme rá ëcjö va a Pérgamo nu va ja in cãrãgueji. Nu c'o dya ra nzhogü o mü'bü, rá cjaime chũ co ne tjëdyi nu pedye ín tegö nu ngueje ín jñãgö. ¹⁷ Nu'tsc'ëji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü mi Tatagö in ärãji yo jña yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama. Mama a cjava o Espíritu Mizhocjimi: texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá unüji c'ü ra ziji c'e maná c'ü je va ëjë a jens'e. Xo rá unüji 'naja ndojo c'ü na t'öxü.

Juns'ü 'na tjü c'e ndojo c'ü dya cjó pãrã. Nguextjo c'ü ra jñü c'e ndojo nguextjo c'ü ra mbãrã c'ü", eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Tiatira

¹⁸ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Tiatira. Rí xipjigue c'ü rí mangö a cjava: “Nguetscö o T'izü Mizhocjimi. Yo ín chögö 'ñetse nza cja sivi. Yo ín cuagö juës'i nza cja bronce c'ü juës'i 'ma na sant'a cja sivi. ¹⁹ Nu'tsc'eji in cãrãji a Tiatira, rí pãrãgö texe c'o in cjagueji. Rí pãrãgö in s'iyazüji ñe xo pötqui s'iyaji yo in cjuarmaji. Xo sido in ejmezüji; in pëpquiji na jo. Xo in sëchiji 'ma pje c'o in sufridoji. Xenda in cjagueji na jo dya, que na ngueje 'ma cja vi 'ñejmeji. ²⁰ Pero bübü 'na cosa c'ü dya jo in cjaji c'ü rá xi'tsc'öji. In ätäji c'e ndixü c'ü xiji Jezabel. Nu c'e ndixü c'ü, mama c'ü pätpä Mizhocjimi ga zo'c'üji. Pero dya cjuana nu c'o xi'ts'iji. Nu c'ü cja'a, onpü yo ín ntegö. Nguец'ua c'o ya chjüntü 'ñe c'o dya be chjüntü nde jyëztjo ga tsjaji na s'o. Yo bëzo tsãji o ndixü; yo ndixü tsãji o bëzo. Xo siji c'o jñõnü c'o päsp'äji c'o ts'ita. ²¹ Nuzgö ya mezhe ró xipji c'e ndixü Jezabel ra nzhogü o mü'bü c'ü dya cja ra tsja na s'o. Pero dya pje ätcã. Sido cja c'o na s'o. ²² Dyärãji dya. Rá cjäpü c'e ndixü ra zö'dyë me ra sufrido na ngueje me cja na s'o. Xo nzitjo nu c'o xo cja c'ua ja nzi ga tsja angueze, me xo rá cjäpü ra sufrido c'o; 'ma dya ra nzhogü o mü'büji. ²³ Nu c'o tjünt'ü a xütjü c'e ndixü, nuc'o rá pö't'ü c'o. Nuc'ua texe ín ntegö ra mbãrãji nguetscö rí pätpä texe o mü'bü yo nte. Rí pãrãgö texe c'o cjiñi anguesji. Rá nzhocüts'üji nzi 'najats'üji c'ua

ja gui tsjagueji. ²⁴ Cârâts'üji c'o dyaja a Tiatira c'o dya ätäji c'o xöpü c'e ndixü. Mama c'e ndixü c'ü ni jyodü rí tsjaji texe c'o na s'o c'ua ja nzi ga ne e Satanás c'ü dya jo. Rí xi'ts'iji, dya rí tsjagueji c'ua ja nzi ga xöpü c'e ndixü. ²⁵ Nu'tsc'ejí nguextjo c'ü rí ö'tc'üji, sido rí dyätcäji hasta 'ma cja rá êcjö. ²⁶ Nu c'o ra sido ra tsja c'ua ja nzi rgá negö hasta 'ma cja rá êcjö; nutscö rá unüji c'ü ra mandaji cja yo jñiñi cja ne xoñijöümü. ²⁷ Rá unügö c'ü ra mandaji c'ua ja nzi o dyacü mi Tatagö c'ü rí mandagö. Me na zëzhi rgá mandaji; ra chjëntjovi nza cja 'ma päräji na zëzhi o s'äbä co 'na vara c'ü t'ëzi, ra chädätjo yo. ²⁸ Nutscö rí chjëntjobe c'e seje c'ü xenda na zö ga juëbi 'ma xörü. Nu c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü me ra mäjäji cja ín Jmigö. ²⁹ Nu'tsc'ejí o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

3

El mensaje a Sardis

¹ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Sardis. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nutscö rí täcjö o Espíritu Mizhocjimi c'ü ín Tatagö c'ü pëpji cja yo yencho nitsjimi. Nuzgö xo rí jüngö yo yencho seje. Nu'tsc'ejí in cârâji a Sardis, rí pärägö texe c'o in cjagueji. Mamaji c'ü me in pëpjigueji na puncjü para nutscö. Pero rí pärägö na jo in chjëntcjeji añima na ngueje dya pje in ätcägöji. ² Tsjijñiji, ra nzhogü in mü'büji. Na ngueje dya cja nda in cjagueji c'o na jo. Zëzhigueji ngue c'ua

rí tsjagueji c'o na jo. Na ngueje ya ró nugö c'ü bē'ts'iji rí tsjagueji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. ³ Rí mbeñegueji ǝ jña Mizhocjimi c'ü o jí'ts'iji; rí dyätägueji. Nu 'ma dya ra nzhogü in mü'bügueji, rá ěcjö nu hora c'ü dya in tepqueji; rá ě jün'c'üji ngüenda. ⁴ Cãrã ja nzits'üji a Sardis c'o na t'öxü ǝ mü'bü nza cja 'na bitu c'ü na t'öxü, na ngueje ätcägöji. Na ngueje ätcägöji y dya cjaji c'o na s'o, ra nzhodüji co nutscö a jens'e nu ja dya bübü c'ü na s'o. ⁵ A cjanu ra nzhodü a jens'e co nutscö texe c'o sido ra dyätcägö. Ra jyeji c'ü na t'öxü. C'o ǝ tjüji je juns'ü nu cja c'e libro nu ja juns'ü ǝ tjü nu c'o ra bübüjtjo. Dya rá borragö ǝ tjüji cja c'e libro. Nuc'o, rá xipjigö mi Tatagö a jens'e ngue in ntegö c'o. C'o ǝ anxe Mizhocjimi, xo rá xipjigö a cjanu c'o. ⁶ Nu'tsc'eji ǝ ntets'üji Mizhocjimi, in äräji yo xi'ts'iji ǝ Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Filadelfia

⁷ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü cja c'e nitsjimi a Filadelfia. Rí xipjiji c'ü rí mangö a cjava: “Nguetscö ǝ T'izgö Mizhocjimi; dya pje bübüzügö c'ü na s'o. Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Nguetscö ǝ mboxbëchezgö e David, nguetscö rá mandagö a jens'e 'ñe cja ne xoñijömmü. Texe c'o rí negö ra zädä; nuc'o ra zädä c'o. Texe c'o dya rí negö ra zädä; nuc'o dya ra zädä c'o. Dya cjó xo ra ts'axcü. ⁸ Nu'tsc'eji in cãrãji a Filadelfia, rí pãrãgö texe c'o in cjagueji. Rí pãrãgö c'ü dya pje nda zē'ts'igueji; pero sido in ätcägöji in jña; sido in nãngägöji in chjü. Ya ró xocüts'ügöji 'na ngoxtji ngue c'ua rí

pëpquiji. Nu c'e ngoxtji dya cjó sö ra ngot'ü c'ü. ⁹ Cârã c'o ne ra ts'axc'üji. Nuc'o, je menzumü a Israel c'o. Anguezeji mamaji ma't'üji Mizhocjimi cja o nitsjimi anguesji. Pero dya cjuana c'ü mamaji na ngueje ngue e Satanás c'ü je pëpiji. Dyäräji dya. Rá cja pügö ra ëji cja in jmigueji. Ya ra ndüñijömjüji rgá matcügöji. Rá cja pügö anguesji ra mbäräji c'ü ró s'iyats'ügöji. ¹⁰ Ra zädä c'ü me ra sufrido texe yo cârã cja ne xoñijömjü. Pero rá pjö'c'ügöji c'ü dya rí sufridogüejü c'o pa'a c'o; na ngueje sido in sêchigüejü gui 'ñejmezüji. ¹¹ Dya ra metscö ndajme rá êcjö. Sido rí 'ñejmezüji ngue c'ua rá da'c'üji 'na corona a jens'e na ngueje in pëpquiji. 'Ma dya sido rí 'ñejmezüji, dya rá da'c'üji 'ma. ¹² Texe c'o sido ra 'ñejmezü, rá cja pügö ra bübüji a jens'e co Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. C'ua ja nzi ga cja o columna cja 'na templo, dya 'ñömjü, je xo ga cjatjonu anguezeji, dya ra mbedyeji nu, ra bübütjoji co Mizhocjimi. Nutscö rá jüsp'üji ngue o t'i Mizhocjimi c'ü mi Tatagö. Xo rá jüsp'üji o tjü c'ü o jñiñi Mizhocjimi c'ü mi Tatagö, na ngueje je ra menzumüji cja c'e jñiñi c'ü. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén nu cja dadyo c'ü rguí 'ñeje a jens'e. Ngue 'ma ya rguí nguins'i e jens'e 'ñe ne xoñijömjü nu bübü dya. Xo rá jüsp'ügöji in chjü'ü nu cja dadyo. ¹³ Nu'tsc'ejü o ntets'üji Mizhocjimi, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

El mensaje a Laodicea

¹⁴ Xe o ña e Jesucristo o xitsi:

—Rí dyopjü 'na carta c'ü je rí penpe c'ü pjörü c'e nitsjimi a Laodicea. Rí xipjiji c'ü rí mangö a

cjava: “Texe c'o rí mangö na cjuana c'o. Texe c'o rí mangö ra zädä c'o. Texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi nguetscö ró ät'ägö c'o. ¹⁵ Nu'tsc'ejí in cārāji a Laodicea, rí pārāgö texe c'o in cjagueji. Nu'tsc'ejí dya in mangueji c'ü dya in ejmezüji. Pero dya xo in ejmezügöji co texe in mü'büji. Na jē nzhodü in mü'büji co nutscö. Pötjo ri 'ñejmezüji co texe in mü'büji. O 'ma jiyö, pötjo ri mangueji c'ü dya in pācāji. ¹⁶ Zö in mamaji c'ü in ejmezüji, pero dya in ejmezüji co texe in mü'büji. Nuzgö me rí s'ogö c'o in cjagueji; nguec'ua ya ngue rá mangö c'ü dya rí pā'c'ägöji. ¹⁷ Nu'tsc'ejí in mangueji in pē'sc'ejí na puncjü, dya pje bē'ts'iji cja in mü'büji, dya pje xe ni jyonc'üji. Juentsc'ejí, dya in unüji ngüenda c'ü dya pje in pē'sc'ejí. In chjēntcjeji nza cja 'naja ngorö c'ü örü pje ra zi; xo ojtjo bitu pje ra jye'e. ¹⁸ Rrā zo'c'ügöji nu c'ü ni jyodü rí tsjagueji ngue c'ua rí pē's'iji na puncjü. Ni jyodü ra nzhogü in mü'bügueji. Ni jyodü rí unüji ngüenda c'ü dya pje in pē's'iji, y rí 'ñejmezüji co texe in mü'büji. Rí dyötcüji o oro, rá da'c'üji. Rí dyötcüji o bitu c'o na t'öxü, rá da'c'üji, ngue c'ua dya cja rí tsejeji nza cja c'o dya je o bitu. Xo rá da'c'üji o ungüento rí tsos'ü in chöji, ngue c'ua ra xogü in chöji rí jñandaji. ¹⁹ Texe yo rí s'iyagö, rí huēnch'iji rgá zopjüji ngue c'ua ra nzhogü o mü'büji. Nguec'ua rí tsjacjuanagueji ra nzhogü in mü'bügueji. ²⁰ Dyärāji dya. Rí böbügö cja ngoxtji c'ü ngueje in mü'bügueji, rí zenguats'ügöji. 'Ma cjó c'o ra dyätcä in jñagö, 'ma ra nzhogü o mü'bü, ya ri 'natjo in mü'bügöbe; ya rá dyocjöbe. ²¹ Texe c'o ra tsja c'ua ja nzi rgá negö, rá unüji c'ü ra mimiji jmu co nutscö. Je a cjanu, nutscö

ró c jagö texe c'ua ja nzi va ne mi Tatagö a jens'e; nuc'ua 'natjo c'ua ró mimigöbe Jmu. ²² Nu'tsc'eji o ntets'üji Mizhocjimi c'ü ín Tatagö, in äräji yo xi'ts'iji o Espíritu, rí tsjagueji c'ua ja nzi ga mama”, eñe e Jesucristo c'ü o xitsigö rá xi'tsc'öji.

4

La adoración en el cielo

¹ Nuc'ua o nguarü yo jña'a yo o xitsi e Jesucristo ja cja yo yencho nitsjimi. Nuc'ua ró jandagö 'na ngoxtji a jens'e c'ü mi sjocütjo. Ró ärägö c'ua c'e jña c'ü ya vi zocü. O ña na jens'e nza cja 'na trompeta. Je o xitsi a cjava c'e jña'a:

—Je rí ñecje a ñecjua a jens'e. Rá jí'ts'i c'o cja ra zädä, o xitsi c'e jña.

² Nuc'ua o Espíritu Mizhocjimi o jítsi nu yo rá xi'ts'iji. Ró janda a jens'e 'na trono nu ja mimi nu c'ü manda. Mi junrü 'naja cja c'e trono. ³ Nu c'ü mi junrü cja c'e trono me mi juës'i nza cja c'o ndojo c'o xiji jaspe ñe cornalina. Mi böbü 'na arco iris cja c'e trono. Nu c'e arco iris me mi juëbi nza cja c'o ndojo c'o na c'anga c'o xiji esmeralda. ⁴ Xo mi järä c'o dyaja trono c'o mi veinticuatro. A nde'e c'o, mi bübü c'e trono nu ja mimi nu c'ü manda. Nzi 'naja c'o veinticuatro trono mi junrü 'naja tita. Nuc'o, mi je'e bitu c'o na t'öxü c'o. Mi junt'üji o corona c'o oro o ñiji, na ngueje mi manda c'o. ⁵ Me mi juëbi, me mi pjäjnä, me mi yürü; je ma ëjē cja c'e trono c'ü mi bübü a nde. A jmi c'e trono mi järä yencho sivi. C'o yencho sivi ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü pöpji cja yo yencho nitsjimi. ⁶⁻⁷ A jmi c'e trono

xo mi bübü c'ü mi nza cja 'na zapjü c'ü mi nza cja vigrio.

Ró janda nzi 'naja lado c'e trono. Mi nziyo c'o mi bübü cja c'e trono. Nu c'ü ot'ü exmi nza cjatjo 'na león; c'ü na yeje exmi nza cjatjo 'na toro; c'ü na jñi exmi nza cjatjo o jmi 'na nte. C'ü na nziyojo exmi nza cjatjo 'na águila c'ü mi pjüjuaja. Nza nziyo c'o, me mi qui'i na puncjü o ndö cja o jmiji 'ñe cja o xütjüji. ⁸ Nza nziyo c'o, nzi 'naja mi peje 'ñanto o juajaji. Nzi 'naja o juajaji me mi qui'i na puncjü ndö a xes'e 'ñe a mbo. Nza nziyo c'o mi bübü, nuc'o, tøjöji xö mü ndempa. Dya söyaji ga tøjöji. Nu c'ü tøjöji je a cjava:

Me na sjü Mizhocjimi nu ín Jmugöji nu sö ra tsja texe.

Me na sjü na sjü nu.

Nujnu exmi bübü, y exi bübü; y 'ma ya rguí nguins'i ne xoñijö mü, sido ra bübütjo.

⁹ C'o nziyo, ma't'üji nu c'ü junrü cja c'e trono. Mamaji c'ü me na nojo Mizhocjimi nu c'ü exi bübü para siempre. Unüji na pöjö angueze. ¹⁰ Ma ma't'ü Mizhocjimi c'o nziyo, nuc'ua c'o veinticuatro tita xo ndüñijö müji a jmi nu c'ü junrü cja c'e trono. Nuc'ua ma't'üji angueze c'ü exi bübü para siempre. Nuc'ua c'o o coronaji je jumüji cja ngua o trono nu c'ü manda texe. Mamaji a cjava:

¹¹ Nu'tsc'e ngue'tsc'e ín Jmuts'ügöjme 'ñe ín Mizhocjimits'ügöjme.

Ngue'tsc'e i dyät'ä texe yo bübü, texe yo cja'a.

Mi ñegue c'ü ro bübü yo, nguec'ua i dyät'ä yo.

Nguec'ua ni jyodü texeji ra ma'tc'ügueji, ra mamaji c'ü me na nojots'ügue na ngueje me na zë'ts'igue; i dyät'ägue texe yo.

5

El libro y el Cordero

¹ Nuc'ua nu c'ü mi junrü cja c'e trono, ró janda mi tjë 'na libro c'ü mi 'mans'a. Mi tjë cja o jodyë. C'e libro mi t'opjü a mbo'o 'ñe a xes'e. Mi yencho tjüjmü c'o mi tjüt'ü. ² Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxe c'ü me na zëzhi c'ü mi mapjü na jens'e. Mi mama a cjava:

—¿Cjó ngue c'ü sö ra xücü yo tjüjmü ngue c'ua ra nu'u ne libro?, o mama a cjanu c'e anxe.

³ Pero dya mi sö cjó ro xücü ro nu'u c'e libro; ne ri ngueje c'o mi bübü a jens'e, ne ri ngueje c'o mi bübü cja ne xoñijömmü, ne ri ngueje 'naja c'o ya vi ndü ro sö ro xo's'ü. ⁴ Nutscö me ró huëgö na puncjü na ngueje dya cjó ch'öt'ü c'ü ro tsja texe c'ua ja nzi ma ne Mizhocjimi. Nguéc'ua dya cjó mi sö cjó ro xo's'ü c'e libro c'ü ro nu'u cja rron xörü. ⁵ Nuc'ua 'naja c'o tita o xitsi a cjava:

—Dya rí huë'ë. Jñanda, bübü 'naja nu sö ra xo's'ü ne libro y ra xücü yo yencho tjüjmü para ra xörü. Ngueje nu o ndöpü c'ü dya jo, 'ma o ndü va ngötcüji ín nzhubügöji; o bëzhi c'ü dya jo. Ngueje nu me na zëzhi nu jüsp'üji o tjü'ü León. Je mboxbëche cja e David c'ü mi mboxbëche cja e Judá, o xitsi a cjanu.

⁶ Nuc'ua ró janda 'naja Ts'imë c'ü mi böbü a nde c'e trono 'ñe c'o tita 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü cja c'o o lado c'e trono. Nu c'e Ts'imë mi 'ñetse c'ü vi bö't'ü c'ü. Mi peje yencho o ts'imota; cja na yencho o ndö'ö c'o mi qui'i. C'o yencho o ndö'ö ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü je däjä ra ë pëpji texe cja ne xoñijömmü. ⁷ C'e Ts'imë o ndë c'e libro c'ü mi tjë nu c'ü mi junrü cja c'e trono. ⁸ 'Ma o ndë c'e

libro, nuc'ua nu c'o nziyo c'o mi böbü cja o lado c'e trono, 'ñe c'o veinticuatro tita o ndüñijõmüji a jmi c'e Ts'imë, o ma't'üji. Nzi 'naja c'o tita mi jünji 'naja bizhi c'ü ngueje arpa. Xo mi tüji nde 'najaji 'na s'äbä c'ü ngue oro. C'o s'äbä mi nizhi o nguichjünü c'o ma jo ma jyärä. Nu c'o nguichjünü, ne ra mama c'o jña c'o ni dyötü Mizhocjimi yo o nte. ⁹ Nuc'ua c'o nziyo c'o mi bübü 'ñe c'o tita mi ma't'üji Mizhocjimi mi tõjõji 'na himno c'ü cja dadyo. Mi mamaji a cjava:

Nu'tsc'e i tsja texe c'ua ja nzi va ne Mizhocjimi, nguec'ua o sö i chjè'ë ne libro, rí xücü rí ñu'u. Sö rí tsjague na ngueje o bö'tc'ügue. I pjödügue in tsji vi tsjõ'tp'ü o nzhubü yo nte texe cja ne xoñijõmü.

Zö pje ma jñiñi cãrãji, zö pje ma jña ñaji, zö pje ma razaji, i tsjõ'tp'üji o nzhubüji.

Nguec'ua 'ma cjó c'o ra 'ñench'ets'ü o mü'bü, Mizhocjimi ra tsjapü o t'i c'o.

¹⁰ I tsjapüji jmuji, 'ñe mböcjimiji ngue c'ua pëpiji ín Mizhocjimigöji.

Ra mandaji cja ne xoñijõmü, je mi mamaji a cjanu.

¹¹ Nuc'ua ró janda me ma puncjü anxe c'o mi böbü a ñünü. A nde anguesji mi bübü c'e trono 'ñe c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono, 'ñe c'o tita. C'o anxe mi cãrã na puncjü millón. Ró ärä mi ña c'o anxe. ¹² C'o anxe me mi tõjõji na jens'e. Mi mamaji a cjava:

Nu ne Ts'imë nu o bö't'ü, o tsja texe, nguec'ua rá ma't'üji angueze. Nunu me na nojo nu.

Nunu sö ra tsja texe nu. Nunu me pë's'i texe c'o ni muvi nu.

Nunu pãrã texe nu; me na zëzhi.

¹³ Nuc'ua ró ärä texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi c'o cãrã a jens'e 'ñe cja ne xoñijõmü, 'ñe a mbo e jõmü, 'ñe c'o cã'ã cja e ndeje. Mi tøjõji; mi mamaji a cjava: Rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Mizhocjimi in junrú cja e troño.

Xo rí ma'tc'üjme nu'tsc'e Jesucristo ngue'tsc'e c'e Ts'imë c'ü o bö't'ü.

Me na nojots'üvi, me na zë'ts'iguevi.

Sido rá ma'tc'üjme; dya ra nguarü c'ü rá ma'tc'üjme, je mi mama a cjanu c'o.

¹⁴ O ndünrú c'ua c'o nziyo c'o mi böbü a ñünü c'e trono. O mamaji:

—Je rga cjanu, amén.

Nuc'ua c'o tita o ndüñijõmü, o ma't'üji Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo c'ü e Ts'imë.

6

Los siete sellos

¹ Nuc'ua ró janda c'e Ts'imë o xücü 'naja c'o tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü. 'Ma mi ña'a, mi ärägö nza cja c'ü mi pjäjnã. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ã jñanda.

² Ró janda c'ua 'na pjadü c'ü ma t'öxü. Nu c'ü mi chägã, mi jün 'na arco yo flecha. O ch'unü 'na corona nza cja c'ü juns'ü yo manda. Angueze ya vi ndõpü na puncjü c'o üvi. O mbedye o ma ndõpü c'o dyaja c'o üvi.

³ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na yeje tjüjmü c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua mi ña c'ü na yeje c'o nziyo c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ã jñanda.

⁴ Nuc'ua o mbedye c'ua c'ü 'naja pjadü. Ma mbaja c'e pjadü c'ü. Nu c'ü mi chägä, o ch'unü 'na tjëdyi c'ü me ma nojo. O ch'unü c'ü ro tsjapü ro tsja chü yo nte'e cja ne xoñijö mü. Nguec'ua ra pötü rgá mbö't'üji.

⁵ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na jñi'i c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na jñi'i c'o mi bübü. Mi mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma potjü. Nu c'ü mi chägä, mi jün'ü 'na t'ëzi c'ü ni pesaji. ⁶ Ró ärä c'ua 'na jña c'ü je ma ëjë a nde'e cja c'o nziyo c'o je mi bübü a ññü c'e trono. Nu c'e jña'a je o mama a cjava:

—Yo nte 'napa ra pëpjji ngue c'ua ra ndö müji 'na kilo ndëxü. 'Napa ra pëpjji ngue c'ua ra ndö müji jñi kilo cébara. Y rguí jyodü ra mbötpüji ngüenda c'ü dya ra s'odüji o aceite 'ñe o vino.

⁷ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na nziyo c'o mi tjüt'ü c'e libro. Ró ärä c'ua c'ü na nziyo c'o mi bübü. O mama a cjava:

—Xä'dä, rí ë jñanda.

⁸ Nuc'ua ró janda c'ua 'naja pjadü c'ü ma c'axt'ü. Nu c'ü mi chägä, mi xiji ngueje nu pöt'ü yo nte nu. Cja o xütjü ma ëjë nu c'ü xiji Hades nu ja cãrä c'o tũ'ü. O ch'unüvi sjëtsi ro mbö't'üji c'ü na nziyo parte yo nte yo cãrä cja ne xoñijö mü. Ro mbö't'üji co tjëdyi, co tjiymi, 'ñe co yo animal yo na sate yo cãrä cja ne xoñijö mü. Xo o tsjapüvi o zö'dyë na puncjü nte, ngue c'ua o ndüji.

⁹ C'e Ts'imë o xücü c'ü na tsi'ch'a c'o mi tjüt'ü c'e libro. Nuc'ua ró janda c'ua 'na altar. A jö mü

c'ü e altar ró janda c'o o aljma nu c'o vi bö't'ü na ngueje o 'ñejmeji o jña'a Mizhocjimi y mi xipjiji c'o nte e Jesucristo ngueje c'ü ín Jmugöji. ¹⁰ Anguezeji o mapjüji c'ua na jens'e. Mi mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, me na zë'ts'igue, ín mandague texe. Me na sjũ'ütsc'e. Texe c'o ín mangue na cjuana c'o. ¿Hasta jinguã rí jñũnpü ngüenda c'o nte cja ne xoñijõmü c'o o mbötcüjme, rí tsjapüji ra sufridoji na ngueje o mböcüzüjme ín tsjijme?, o mamaji a cjanu.

¹¹ O ch'unü nzi 'naja anguezeji 'naja bitu c'ü ma t'öxü. O sjipjiji xe ro nde'beji ts'iquë cja ro zäs'ä c'o o cjuarmaji c'o pëpi Mizhocjimi c'o xo ro bö't'ü.

¹² Ró janda c'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na 'ñanto c'o mi tjüt'ü c'e libro. Me mi mbĩ'ĩ c'ua ne xoñijõmü. E jyarü o pocü nza cja bobitu. E zana mi 'ñetse nza cja cji'ì. ¹³ Yo seje a jens'e o ndögü a xes'e ne xoñijõmü, c'ua ja nzi ga jyäbä o higo c'o dya be tã'ã, 'ma vü na zëzhi e ndajma ga juant'a c'e za'a. ¹⁴ E jens'e o 'ñetse o 'mans'a nza cja 'ma 'mans'a 'na libro; ya mi ojtjo. Texe yo t'eje 'ñe yo ts'ixoxõijõmü a nde cja ndeje o 'ñõmüji. Dya cja mi junrüji c'ua ja je mi junrüji. ¹⁵ Nuc'ua yo nte cja ne xoñijõmü o tsjõjõji cja cueva c'o tjocü cja ndojo cja yo t'eje. O tsjõjõ yo rey 'ñe yo gobernador 'ñe yo manda xondaro 'ñe yo pë's'i na puncjü merio 'ñe yo na zëzhi 'ñe yo pje nde pjëzhi, 'ñe texe yo dyaja nte. ¹⁶ Yo nte o xipjiji a cjava c'o t'eje 'ñe c'o ndojo:

—Tunügeji a xes'ezügõjme. A cjanu rí tsopcüjme nguec'ua dya ra jñandgajme Mizhocjimi c'ü junrü cja e trono; dya xo ra jñandgajme e Jesucristo c'ü e Ts'imë. Anguezevi me ra jñüncüjme ngüenda ra

tsjacüjme rá ma sufridojme. ¹⁷ Na ngueje ya o säjä c'e pa'a c'ü me na s'ëzhi. Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo me ra tsjacüjme rá sufridojme. ¿Cjó ngue c'ü ra sö ra böbü cja o jmivi? Dya cjó sö. Je a cjanu o mamaji.

7

Los señalados de las tribus de Israel

¹ Nuc'ua ró janda c'ua nziyo anxe. Mi böbüji cja yo nziyo 'nanguarü cja ne xoñijõmü. Mi pënc'h'iji na jo yo nziyo ndajma cja nu xoñijõmü; ngue c'ua dya ro vü'ü e ndajma cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje cja e ndeje. Ne xo ro juant'a yo za'a. ² Ró janda c'ua c'ü 'naja anxe. O mbes'e nu ja ni mbes'e e jyarü. Nuc'ü, mi jün 'na sello ngue c'ua ro meya nu c'o ngueje o t'i Mizhocjimi c'ü bübütjo. O mapjü na jens'e, o zopjü c'o nziyo anxe c'o vi ch'unü poder ro s'odü ne xoñijõmü 'ñe e ndeje. O xipjiji a cjava:

³ —Dya be rí s'odüji ne xoñijõmü ne ri ngueje e ndeje ne ri ngueje yo za'a. Cja rí s'odügueji c'o, 'ma ya rá cjuarü rá meyajme yo o nte ín Mizhocjimigöji. Rá meyajme cja o ndë'ë yo.

⁴ Ró ärägö ja nzi mi sö nu c'o o meyajji. O zäs'ä ciento cuarenta y cuatro mil yo nte yo mboxbëche cja c'o doce o t'i e Israel. ⁵ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Judá. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Rubén. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Gad. ⁶ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Aser. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Neftalí. O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Manasés. ⁷ O meyajji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Simeón. O

meyaji doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Leví. O meyají doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Isacar. ⁸ O meyají doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Zabulón. O meyají doce mil yo nte yo mboxbëche cja e José. O meyají doce mil yo nte yo mboxbëche cja e Benjamín.

La multitud vestida de blanco

⁹ Nuc'ua ró janda c'ua; mi cārã me na puncjü nte c'o dya cjó mi sö ro mbezhe. Vi 'ñejeji texe cja yo ndajñiñi 'ñe texe cja yo jñiñi. Mi ñaji c'o pje nde ma jña, 'ñe pje nde ma razaji. Mi böbüji cja o jmi c'ü junrú cja c'ü e trono 'ñe cja o jmi c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo. Mi jeji bitu c'ü ma t'öxü. Mi jünji o dyë 'mãjmã. ¹⁰ Mi mapjüji na jens'e, mi mamaji a cjava:

Nunu o jocüzüji ín mü'büji ngueje ín Mizhocjimigöji nu je junrú cja e trono 'ñe e Ts'imë nu ngueje e Jesucristo, je o mamaji a cjanu.

¹¹ Nuc'ua texe c'o anxe mi böbüji. A nde anguesji mi bübü c'e trono 'ñe c'o tita 'ñe c'o nziyo c'o mi bübü. Nuc'ua c'o anxe o ndüñijöümüji a jmi'i c'ü e trono. Cjanu o ma't'üji Mizhocjimi. ¹² O mamaji a cjava:

Je xo rí mangöjme a cjanu, amén. Ngue'tsc'e ín Mizhocjimits'ügöjme rá ma'tc'üjme.

Me na nojots'ügue, ín pãrãgue texe. Ngue'tsc'e rá da'c'üjme na pöjö. Ngue'tsc'e rá sũc'üjme. Ngue'tsc'e me na zë'tsc'e, sö rí tsjague texe. Je rga cjatsc'e nu texe yo cjë'ë 'ñe 'ma ya rguí nguarü ne xoñijöümü. Amén.

¹³ Nuc'ua 'naja c'o tita o dyönnü, o xitsi a cjava:

—Nujyo je'e na t'öxü, ¿cjo in pārãgue cjó ngueje yo, 'ñe ja vi 'ñeji?, o 'ñenze.

¹⁴ Ró xipji c'ua a cjava:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, dya rí pārãgö. Xitsigö cjó ngueje yo, na ngueje in pārãgue, ró embe.

Cjanu o xitsi c'ua angueze:

—Nujyo nguejyo vi sufrido na puncjü na ngueje o 'ñejmeji e Jesucristo c'ü o pjödü o cji o ndintspi o mü'büji. O mbedyeji o bituji; o ch'öxcüji co o cji e Ts'imë. ¹⁵ Nguec'ua ya je cãrãji a jmi Mizhocjimi nu junrü cja ne trono. Nujyo, ma't'üji Mizhocjimi xömü ndempa nu va ja bübü angueze. Mizhocjimi ngue nu ra mbörüji nu; dya pje ra bëzhiji. ¹⁶ Dya cja ra zant'aji; ne xo ra neji o ndeje. Dya xo ra zant'aji e jyarü; ne ra zö'öji c'ü rrã pa'a. ¹⁷ Na ngueje e Ts'imë e Jesucristo nu je bübü a nde cja ne trono ra mbörüji, ngue nu ra unüji c'ü ra ziji; nguec'ua ra bübütjoji. Mizhocjimi ra ndintspi texe yo o nguizhöji. Dya cja pje ra mbeñeji.

8

El séptimo sello y el incensario de oro

¹ Nuc'ua c'e Ts'imë o xücü c'ü na yencho c'ü mi tjüt'ü c'e libro. O zö nde hora c'ü dya cjó mi ña, y dya cja pje mi ärãgö. ² Nuc'ua ró janda c'o yencho anxe c'o böbü a jmi Mizhocjimi. Nuc'ua o ch'unüji c'ua yencho trompeta. ³ O ëjë c'ua c'ü 'naja anxe o ë böbü a jmi cja c'e altar c'ü oro c'ü bübü a jmi c'e trono. Mi cjü's'ü 'na incensario c'ü mi ngueje oro. Cjanu o ch'unü na puncjü nguichjünü; ngue c'ua ro mbä's'ä cja c'e altar ro huanba c'o jña c'o vi dyötü Mizhocjimi texe c'o o nte. ⁴ Nuc'ua c'ü

o bipji c'ü e nguichjünü o nguins'i cja c'o o dyë'e c'ü e anxe. O zät'ä a jmi Mizhocjimi co nu c'o vi dyörü c'o o nte angueze. ⁵ Nuc'ua c'ü e anxe o nich'i c'e incensario o ndësivi c'o ma qui'i cja c'ü e altar. Cjanu o mbodü c'ua cja ne xoñijö mü. Nuc'ua o pjäjä c'ua. Me mi juëbi, me mi yürü; me mi mbĩĩ ne xoñijö mü.

Las trompetas

⁶ Nuc'ua c'o yenko anxe c'o mi jün c'o yenko trompeta o mba's'üji c'ua, ro mbë'bi.

⁷ Nuc'ua c'ü ot'ü anxe o mbë'bi o trompeta. Nuc'ua o jyäbä c'ua o ngündo 'ñe o sivi c'o mi chjanavi o cji'i. Je jyäbä cja ne xoñijö mü. C'ü na jñi parte ne xoñijö mü o ndë'ë. Xo o ndë'ë c'ü ni zö na jñi yo za'a. Xo o ndë'ë texe yo pjindyo.

⁸ C'ü na yeje anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. Nuc'ua mi 'ñetse nza cja 'na trat'eje c'ü ma tjë'ë, o ma zo'o cja ndeje nu cja mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'ü e mar o mbëzhi cji'i c'ü. ⁹ Cjanu o ndü'ü c'ua c'ü ni zö na jñi c'o mi cã'ã cja o mar. Nuc'ua c'ü ni zö na jñi c'o barco o chjorüji.

¹⁰ C'ü na jñi anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. Cjanu o ndögü a jens'e 'na tanseje, ma yot'ü nza cja 'na trasivi. Je ma zo'o cja c'ü na jñi parte yo ndare 'ñe yo mbereje. ¹¹ Nu c'ü e tanseje mi chjü Ajenjo c'ü ne ra mama na cjö. Nuc'ua c'ü na jñi parte yo ndeje o jyärä na cjö'ö. O ndü na puncjü nte na ngueje yo ndeje ya me vi cjönt'ü.

¹² C'ü na nguiyo anxe o mbë'bi c'ua c'ü o trompeta. O s'odü c'ua c'ü na jñi e jyarü; 'ñe c'ü na jñi e zana. Xo 'ñe c'ü na jñi parte yo seje. Exco juench'e c'ua c'ü na jñi o sivi. Nuc'ua c'ü na jñi

'ma ndempa 'ñe c'ü na jñi 'ma xõmü; dya cja mi jya's'ü c'ua.

¹³ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde'e a jens'e. Ró ärä mi mapjü na jens'e, o mama:

—C'o jñi anxe ya ngue ra mbë'biji c'o jñi trompeta. Juejme yo nte yo cãrã cja e xoñijõmü na ngueje me ra sufridoji 'ma ra mbë'biji c'o trompeta, o mama a cjanu c'e anxe.

9

¹ C'ü na qui'ch'a anxe o mbë'bi c'ua o trompeta. Ró janda c'ua 'na seje c'ü vi ndögü a jens'e c'ü je zät'ä cja ne xoñijõmü. O ch'unü c'ua poder ra xocü c'e t'o'o c'ü me na jë'ë c'ü dya sö cjó ra jñanda ja sät'ä. ² Cjanu o xo's'ü c'ua c'ü e t'o'o c'ü me na jë'ë. Cjanu o c'os'ü trabipji cja c'ü e t'o'o nza cja bipji cja 'na trahornu. Cjanu o bëxõmü e jyarü 'ñe e ndajma na ngueje ya mi chjana o bipji c'ü vi c'os'ü cja c'e t'o'o. ³ Nu cja c'ü e bipji o mbedye t'ünxü c'o o ma cja ne xoñijõmü. O ch'unüji c'ü na zëzhi nza cja yo alacrán yo cãrã cja ne xoñijõmü. ⁴ O sjipjiji c'ü dya ro zaji yo pjindyö yo cja'a cja ne xoñijõmü, ne ri ngueje o xi yo za'a, ne xo ri ngue pje nde ma planta. Exi jäntjo c'o nte c'o dya jmeya cja o ndë'ë ngue c'o ro s'odüji c'o. Nuc'o, ngue c'o dya ejme Mizhocjimi. ⁵ O jyëziji ra tsjapü ra sufrido c'o nte c'o dya jmeya cja o ndëji; ra mezhe tsi'ch'a zana ra sufridoji. Nu c'ü ra sufridoji chjëntjovi nza cja 'ma ro mbücüji yo alacrán. Pero dya o ch'unüji ra mbö't'üji yo nte. ⁶ Nu c'o pa'a c'o, ra jyodü yo nte ja rga ndüji; pero dya ra chöt'üji. Zö me ri ne ra ndüji, dya ra ndüji.

⁷ C'o t'ünxü exmi nza cjatjo o pjadü c'o ya xampja ra ma cja chü. Mi juns'üji c'ü mi nza cja o corona

c'ü mi ngueje oro. Nu c'o o jmiji exmi nguetjo o jmi yo nte. ⁸ O ñixtiji exmi nza cjatjo o ñixti yo ndixũ. Nu c'o o s'ibiji exmi nza cjatjo o s'ibi yo león. ⁹ Mi jeji o bitu c'o exmi nza cjatjo t'èzi. Mi nguetjo cja o tijmiji mi cjõ'müji. Nu c'o o juajaji me mi nzhĩĩ nza cja na puncjü carro c'o cjüt'ü o pjadü 'ma chinpjadü 'ma ni möji cja chũ. ¹⁰ Mi peje o pjixiji nza cja o alacrán. Nu c'o o pjixiji mi peje c'ü je mi mbücüji yo nte. A cjanu ma zèzhiji ngue c'ua ra tsjapüji ra sufrido yo nte tsi'ch'a zana. ¹¹ Nu c'o xiji o t'ünxü 'ñejeji o reyji. Ngue c'e anxe c'ü pjörü cja c'ü e t'o'o c'ü mi c'os'ü bipji. Cja jña hebreo c'e rey ni chjũ Abadón. Cja jña griego xiji Apolión. C'e jña c'ü, ne ra mama nu c'ü pö't'üte.

¹² Nuc'ua o nguarü c'ua nu c'ü ot'ü ró janda me ra sufrido yo nte; dya cja ró janda. Ró janda c'ua xe mi bèzhi xe yeje c'o me ra sufrido yo nte.

¹³ Nuc'ua c'ü na 'ñanto anxe o mbë'bi c'ü o trompeta. Ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü mi pedye a nde c'o nziyo mota c'o böbü cja squina c'e altar c'ü bübü a jmi Mizhocjimi. ¹⁴ Nu c'ü e jña o xipji a cjava c'ü na 'ñanto anxe c'ü mi jün c'ü e trompeta:

—Xäpcä c'o nziyo anxe c'o je 'nünt'ü cja c'ü e trandare c'ü ni chjũ Eufrates, o xipji a cjanu.

¹⁵ Cjanu o xäpcä c'ua c'o nziyo anxe; ngue c'ua ro mbö't'üji c'ü na jñi parte yo nte. Ya mi te'beji ro zädä c'e hora 'ñe c'e pa 'ñe c'e zana 'ñe c'e cjë'ë c'ü ro xäpcäji. ¹⁶ C'o xondaro c'o mi chägä o pjadü, ró ärägö ja nzi mi söji anguezeji. Nuc'o, me ma puncjü c'o. Mi söji ye ciento millón.

¹⁷ Je a cjanu rvá täcä c'o pjadü c'ü o jítsi Mizhocjimi. Nu c'o mi chägä c'o pjadü mi je'e c'o

t'ëzi c'o cjõ'p'ü o tijmi c'o. Nu c'o t'ëzi ma mbaja nza cja sivi; ma c'anga nza cja o bipji asufre; ma c'axt'ü nza cja asufre. C'o o ñi c'o pjadü exmi nza cjatjo o ñi o león. Cja c'o o ne o pjadü mi pedye sivi 'ñe bipji 'ñe asufre. ¹⁸ O ndũ c'ua c'ü na jñi parte yo nte na ngueje c'o jñi plaga c'o o sufridoji. C'o plaga mi ngueje o sivi 'ñe o bipji 'ñe o asufre c'ü mi pedye cja o ne'e c'o pjadü. ¹⁹ C'ü ma zëzhi c'o pjadü je mi bübü cja o neji 'ñe cja o pjixiji. C'o o pjixiji mi chjëntjoji nza cja o c'ijmi c'o xo mi bübü o ñiji. Co o pjixi c'o pjadü mi s'odü yo nte.

²⁰ O ndũ na puncjü nte co c'o plaga. Bübü c'o dya ndũ, pero dya o nzhogü o mü'büji. Sido o tsjatjoji c'ü na s'o. Sido o ma't'ütjoji o demonio. Sido o ma't'ütjoji yo ts'ita yo oro, yo plata, yo bronce, yo ndojo, yo za'a. Maco yo ts'ita dya janda yo. Dya xo äräji. Dya xo nzhodüji. ²¹ Nu c'o nte dya o nzhogü o mü'büji. Sido o pö't'üteji. Sido mi cëroji. C'o bëzo, sido mi tsäjãji ndixũ. C'o ndixũ, sido mi tsäjãji o bëzo. Dya xo o nzhogü o mü'büji. Nu c'o pje mi põnü, dya xo o nzhogü o mü'bü c'o.

10

El ángel con el librito

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja anxe c'ü me ma zëzhi. Ma sjöbü ndeze a jens'e. Ma ëjë a mbo 'naja ngõmü. 'Na arco iris je mi böbü a xes'e cja o ñi. Nu c'ü o jmi me mi juëbi nza cja e jyarü. Nu c'o o ngua mi chjëntjovi nza cja yo columna yo dä's'ä a nde cja ngumü. Nuc'o, mi 'ñetse nza cja sivi. ² Mi tjë'ë 'na ts'ilibro c'ü ya vi sjo's'ü. Cjanu o 'ñe's'e o jocua a xes'e cja c'ü e mar. Nu c'ü 'naja o ngua o 'ñe's'e a

xes'e cja ne xoñijõmü. ³ Cjanu o mapjü na jens'e chjëntjovi nza cja 'ma huë 'na león. 'Ma o nguarü o mapjü, ró ärägö c'ua yencho vez va pjäjnä. ⁴ 'Ma o nguarü o ña'a c'o yencho va pjäjnä, nutscö e Juan ya mi ngue ro opjügö. Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e. O xitsi a cjava:

—Dya cjó rí xipji c'o i dyärä c'o o pjäjnä. Dya rí dyopjügue c'o o mama c'o, o 'ñenze a cjanu.

⁵ C'ü e anxe c'ü ró janda mi ë's'ë c'o o ngua a xes'e cja c'ü e mar 'ñe e xoñijõmü, nuc'ua o c'uans'a c'ua o jodyë a jens'e. ⁶ Angueze o nädä Mizhocjimi c'ü bübü dya 'ñe ra bübütjo 'ma ya rguí nguarü ne xoñijõmü. O nädä Mizhocjimi c'ü o dyät'ä ne xoñijõmü 'ñe texe yo bübü 'ñe yo cja'a. Xo o dyät'ä yo ndeje 'ñe yo cã'ã nu. O mama a cjava c'e anxe:

—Dya ra mezhe ra zädä texe c'o o mama Mizhocjimi. ⁷ 'Ma ra zädä c'ü ra mb'bi o trompeta c'ü na yencho anxe; ngue 'ma ya ra nguarü texe c'o o mbeñe Mizhocjimi c'o o xipji c'o profeta c'o mi pëpi Mizhocjimi, eñe c'e anxe.

⁸ Nuc'ua c'ü e jña c'ü ró ärägö c'ü vi 'ñeje a jens'e, o zocütjo na yeje. O xitsi a cjava:

—Ma ma chjë'ë ne ts'ilibro nu sjos'ütjo nu tjë ne anxe nu ë's'ë o ngua a xes'e cja ne mar 'ñe ne xoñijõmü, o 'ñenze a cjanu c'e anxe.

⁹ Ró ma c'ua cja c'e anxe, ró ma xipji ro dyacü c'e ts'ilibro. Cjanu o xitsi angueze:

—Chjë'ë, ngue c'ua rí si'i. Nu ne ts'ilibro me na õ ngue o jña Mizhocjimi. Ra tsja'c'ü ra mäjä in mü'bügue. Me xo na s'ëzhi o jña. Ra tsja'c'ü me ra sufrido in mü'bügue na ngueje c'o cja ra zädä, o 'ñenze.

¹⁰ Ró ma tjë'ë c'ua c'e ts'ilibro c'ü mi tjë c'e anxe. Nuc'ua ró sigö c'ua. Me ma òtjo cja ín te'e mi chjëntjovi òt'apjü ngüjnü. 'Ma ró cjuarü ró sigö, ma cjö a mbo ín pjeme. ¹¹ O sjitsi c'ua a cjava:

—Ni jyodü rí yepe rí ñague c'ü mama Mizhocjimi. Rí mamague c'ü ra tsjapü Mizhocjimi na puncjü o jñiñi; ñe na puncjü raza ñe yo ña pje nde ma jña'a, ñe yo rey, o sjitsi a cjanu.

11

Los dos testigos

¹ Cjanu o ch'acü 'na dye'e c'ü mi chjëntjovi nza cja 'na metro. Cjanu o sjitsi a cjava:

—Rí ñanga. Dyëdyi dya nu o templo Mizhocjimi ñe ne altar. Xo nde rí pezhegue yo ma't'ü angueze nu. ² Pero dya rí dyëdyi ne tji'i nu chjünüvi ne templo. Dya rí dyëdyi nu na ngueje je ra ngärã c'o dya ejme Mizhocjimi. Nuc'o, ra yödüji nu e ndajñiñi nu o xöcü Mizhocjimi, nu ngueje a Jerusalén nu ja bübü ne templo. Ra yödüji jñi cjë nde. ³ Rá unügö c'ü na zëzhi yeje c'o ra mamavi c'ü na cjuana. Ra tsjavi profeta ra pätcägövi. Jñi cjë nde ra zopjüvi c'o nte, ra mamavi c'ü rí mangö. Ra ndëjëvi o bitu c'o na ärã, c'ü rguí unü ngüenda c'o nte c'ü ni jyodü ra nzhogü o mü'büji.

⁴ C'o yeje nguejyo ye za'a yo olivo; xo ñejyo yeje candelero yo bübü a jmi Mizhocjimi c'ü manda texe cja ne xoñijömmü. ⁵ Nu 'ma cjó c'o ra ne pje ra tsjapü c'o, ra mbedye sivi cja o nevi; ra ndë'ë c'o ri nuvi na ü. A cjanu ra ndü'ü nu c'o ra ne pje ra tsjapü c'o. ⁶ Me na zëzhi anguezevi; sö ra ngot'üvi a jens'e c'ü dya ra ñe dye'be c'o pa'a 'ma

ra pätpävi Mizhocjimi ra zopjüvi c'o nte ra xipjiji c'ü mama Mizhocjimi. Xo sö ra tsjapüvi yo ndeje ra mbëzhi o cji. Xo ra sö ra tsjapüvi ra mbĩ na zëzhi ne xoñijõmü 'ñe pje c'o nde ra tsjavi, ngue c'ua me ra sufrido yo nte. Nu hora c'ü ra nepevi ra tsjavi. ⁷ C'e animal c'ü me na sate ra mbes'e cja c'e t'o c'ü me na jê'ê, ra jyonmbü chũ c'o yeje. 'Ma ra nguarü c'o yeje ra zopjüvi c'o nte, cja ra ndõjõ 'ma c'e animal ra mbõ't'ü c'o yeje. ⁸ Ya rguí ndüvi c'ua cja c'ü e ndajñiñi nu ja o bö't'ü c'ü ín Jmugöji e Jesucristo. Je ri 'manavi cja calle. C'e jñiñi c'ü, ra xiji Sodoma 'ñe Egipto na ngueje me na s'o c'o ri cãrã cja c'e jñiñi c'ü. ⁹ C'o ye añima, jñi pa nde ra 'manavi cja calle ra jñanda c'o nte texe cja ne xoñijõmü. Ra jñandaji c'o, zõ pje ma razaji, zõ pje ma jña ñaji, zõ pje ma jñiñi c'ü menzumüji. Dya ra jyëziji cjó ra dyögü c'o ye añima. ¹⁰ Nu c'o ri cãrã cja ne xoñijõmü me ra mäjäji na ngueje ya rguí ndü c'o yeje. Me ra mäjäji, me ra pötü rgá unüji o regalo. Na ngueje c'o yeje profeta me mi cjavü ra sufrido c'o nte. ¹¹ 'Ma ya ra cjogü c'o jñipa nde, Mizhocjimi ra unü c'ü ra tsjons'ü o jñüvi. Ya ra bübütjovi, ra tetjovi. Cja rron böbüvi. Me ra zũ c'ua c'o nte rgá jñandaji. ¹² Nuc'ua c'o ye profeta ra dyärävi 'na jña c'ü je rguí 'ñeje a jens'e. Ra ña na jens'e ra xipjivi a cjava:

—Xä'dävi a 'ñecjua a jens'e, ra 'ñeñe.

Cja rron mëvi c'ua a jens'e cja 'na ngõmü, ra jñanda c'o nte c'o mi nu na ü c'o. ¹³ Nuc'ua c'ü e ndajme c'ü, me ra mbĩ'ĩ ne xoñijõmü. C'ü ni zõ na dyëch'a parte c'ü e ndajñiñi ra yät'ä o ngumü. Ra ndü'üji c'ua na ngue c'ü ra mbĩ'ĩ ne xoñijõmü. Ra zõ'õ siete mil c'o nte'e c'o ra ndü. Nu c'o

dyaja me ra pizhiji, me ra mamaji c'ü me na nojo Mizhocjimi a jens'e.

¹⁴ C'ü ra mbĩ ne xoñijõmü ngue c'ü na yeje c'ü me ra sufrido yo nte. Dyäräji. 'Ma ya ra nguarü c'o, dya cja ra mezhe ra zädä c'ü na jñi.

La séptima trompeta

¹⁵ Nuc'ua c'ü na yencho anxe o mbë'bi c'ü o trompeta. Ró ärägö c'ua na puncjü c'o mi ña'a a jens'e. Me ma jens'e ma ñaji. Mi mamaji a cjava: Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji 'ñe e Cristo c'ü o ndäjä cja ne xoñijõmü ya mandavi c'ua ja mi manda e Satanás c'ü dya jo.

Ya ra mandavi para siempre.

¹⁶ Nuc'ua c'o veinticuatro tita c'o junrü cja o tronoji a jmi Mizhocjimi o ndüñijõmüji. Cjanu o ma't'üji c'ua Mizhocjimi. ¹⁷ O mamaji a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmuts'üjme, me na zë'ts'i, in cja texe c'ua nzi gui ñe'e.

Exmi bübütjogue y in bübügue.

Rí da'c'üjme na pöjõ na ngueje j jizhigue c'ü me na zë'ts'i, nguextjots'ü in mandague.

¹⁸ Me co üdü yo nte cja ne xoñijõmü me co nuc'üji na ü.

Pero nudya ya zädä c'ü xo rí jñünpü ngüenda c'o ya ndü rí tsjapü ra ma sufrido c'o dya o 'ñejmets'ü.

Xo zädä c'e ndajme rí unü c'o ya j mamague c'o o päjtc'ä va ñaji in jñague, 'ñe texe c'o ngueje in ntegue, texe c'o sũc'ügue zõ pje ri pjëzhiji, zõ dya pje ri pjëzhiji.

Xo zädä c'ü e ndajme rí chjotü c'o o s'odü ne xoñijöümü. O s'odüji na ngueje dya dyätäji Mizhocjimi, me tsjaji na s'o, eñe c'o tita.

¹⁹ Nuc'ua o xogü a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. Cja o templo Mizhocjimi ró janda nu c'ü e caja c'ua ja bës'i c'o laja nu ja t'opjü o ley Mizhocjimi. Nuc'ua o juëbi o yürü o pjäjnä o mbĩ'ĩ ne xoñijöümü. O jyärä na puncjü trangündo.

12

La mujer y el dragón

¹ Nuc'ua o 'ñetse 'na señal a jens'e c'ü me ma nojo. Mi ngueje 'naja ndixü. C'ü o bitu mi ngueje e jyarü. Mi ë's'ë o ngua cja e zana. Cja o ñi mi juns'ü 'na corona c'ü mi qui'i doce seje. ² Nu c'e ndixü mi ndunte c'ü; ya mi ngue ro zö'dyë. Nuc'ü, me mi mapjü c'ü, na ngueje me mi sö na ü. Me mi sufrido na puncjü ro muxt'i. ³ Nuc'ua xo o 'ñetse c'ua xe 'naja señal a jens'e. Dyäräji c'ü ró janda. Ngue 'na tac'ijmi c'ü ma mbaja c'ü mi bübü yencho o ñi'i; cja na dyëch'a o mota. Cja c'o o ñi'i mi juns'ü yencho corona. ⁴ Nu c'ü o pjixi mi cjüt'ü c'ü ni zö na jñi parte yo seje a jens'e. Me co pana na zëzhi a jöümü yo. Nu c'ü e c'ijmi o böbü a jmi c'ü e ndixü c'ü ya mi ngue ro muxt'i; ngue c'ua ro zapü c'ü nu t'i'i 'ma ya ro mus'ü. ⁵ C'e ndixü o mus'ü 'na ts'it'i. C'e ts'it'i ngue c'ü ra manda texe cja yo nte. Me ra manda na zëzhi; chjëntjovi nza cja 'ma ri päräji co 'na dyenza c'ü ri t'ëzi. Nuc'ua Mizhocjimi o zidy a jens'e c'e t'i nu ja bübü Mizhocjimi, nu ja mandavi dya. ⁶ Nuc'ua c'e ndixü o c'ueñe o ma cja ndajyadü

nu ja ya vi xōcū Mizhocjimi. Nunu ra 'huiñiji nu, jñi cjē nde.

⁷ Cja nu o ts'a c'ua 'na chũ'ũ a jens'e; e Miguel 'ñe c'o o anxe Mizhocjimi c'o mi dyoji, o chũji co c'e c'ijmi. Me mi chũ'ũ c'e c'ijmi 'ñe c'o anxe c'o mi dyoji c'e c'ijmi. ⁸ Pero c'e c'ijmi 'ñe c'o o anxe, dya pje mi sō ro ndōjōji. Nuc'ua dya cja sājāji ro ngārāji a jens'e. ⁹ Cjanu o pjongūji a jens'e c'ü e c'ijmi c'ü ngueje e trac'ijmi c'ü ya me mezhe. Nuc'ü, ni chjũ'ũ Satanás c'ü dya jo. Ngueje c'ü onpü texe yo cārā cja ne xoñijōmü. Nuc'ü, o pjongūji a jens'e co texe c'o o anxe angueze. O zāt'āji cja ne xoñijōmü.

¹⁰ Nuc'ua ró ärä c'ua 'na jña'a c'ü me ma jens'e c'ü je vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Mizhocjimi c'ü me na zēzhi ya böbü a nde, ya o 'ñevgueji libre. Ngueje angueze co e Cristo c'o manda texe. Ya o pjongüvi a jens'e e Satanás c'ü mi cōt'ü yo ín cjuarmagōji. Me mi pa cōt'üji a jmi Mizhocjimi xōmü ndempa. ¹¹ Pero e Satanás c'ü dya jo, dya o ndōpü c'o ín cjuarmagōji na ngueje c'e Ts'imē c'ü ngueje e Jesucristo o pjödü o cji va ngōtcüji ín nzhubügōji. Y anguezeji sido o 'ñejmeji e Jesucristo; sido o ñaji o jña'a. Dya zūji zō ro bö't'üji. ¹² Nudya, mājāgueji dya, texets'ügueji in cārāji a jens'e. Na ngueje ya pjongūji a jens'e e Satanás. Pero me ra sufrido texe yo cārā cja ne xoñijōmü 'ñe texe yo cāã cja yo ndeje. Na ngueje e Satanás c'ü dya jo ya zōbü a ma c'ua, c'ua ja in cārāgueji. Ya me üdü na puncjü na ngueje pārā na jo c'ü dya cja ra mezhe pa c'ü xe sō ra tsja texe c'o na s'o, o mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

¹³ 'Ma o nu'u c'e c'ijmi c'ü ya vi pant'aji a 'ñecjua

cja ne xoñijõmü, me mi jodü ja rvá zürü c'e ndixü c'ü vi mus'ü c'e ts'it'i. ¹⁴ Nuc'ua o ch'unü c'ua c'e ndixü ye juaja c'o nza cja o juaja o águila yo na nojo; ngue c'ua ro pjüjuaja na jê ro ma cja c'e ndajyadü nu ja ya vi xõcü Mizhocjimi. Nunu dya ra zät'ä c'e c'ijmi. Nunu ra 'huiñiji c'e ndixü, jñi cjê nde. ¹⁵ Nuc'ua o mbedye cja o ne'e c'e trac'ijmi nza cja 'na ndare c'ü mi pa a xütjü cja c'ü e ndixü; ngue c'ua ro tsjapü ro c'ot'ü cja c'ü e ndare ro ndunü. ¹⁶ Nuc'ua ne xoñijõmü o mbös'ü c'e ndixü. Ne xoñijõmü o nzama o ne. Cjanu o cjogü c'e ndare c'ü vi mbedye o ne c'ü e c'ijmi. ¹⁷ Nuc'ua c'ü e c'ijmi me go ünmbü c'ü e ndixü. Nuc'ua o ma c'ua, o ma tsja chü co c'o dyaja o t'i'i c'ü e ndixü. Nuc'o, cjaji c'ua ja nzi ga manda Mizhocjimi. Xo mamaji ja ga cja e Jesucristo.

13

Los dos monstruos

¹ Nutscö e Juan ró böbü cja o 'ñõxijõmü a ñünü c'ü e mar. Cja ró janda c'ua 'na animal c'ü na sate c'ü je o c'os'ü cja c'ü e mar. Mi bübü yencho o ñi'i; cja na dyëch'a o mota. Mi juns'ü dyëch'a corona cja c'o o mota. Mi t'opjü 'na jña cja c'o o ñi angueze. C'e jña'a c'ü, mi sadü Mizhocjimi. ² Nu c'ü e animal c'ü ró janda mi nza cja 'na tigre. Nu c'o o ngua mi nza cja o ngua 'na oso. Nu c'ü o ne mi nza cja o ne 'na león. Nuc'ua c'ü e c'ijmi o unü c'ü na zëzhi c'e animal ngue c'ua ro manda nu ja manda angueze. Xo o unü c'ü ro mbëzhi na nojo. ³ Ró janda 'naja c'o o ñi nza cja c'ü vi s'odü, ya ro ndü'ü; pero o jogütjo. Texe yo cãrã cja ne xoñijõmü me co dyönütsjëji ja va jogü c'ü e animal. Nguéc'ua

va ndünt'üji a xütjü c'e animal. ⁴ O ndüñijõmüji o ma't'üji c'ü e c'ijmi na ngueje o unü c'e animal ra manda. Xo o ndüñijõmüji o ma't'üji c'e animal. O mamaji a cjava:

—¿Cjó rí jñanda c'ü chjëntjovi nza cja ne animal? ¿Cjó ngue c'ü sö ra chüvi nu? O mamaji a cjanu.

⁵ Mizhocjimi o jyëzi c'e animal c'ü ro ña na s'o jña c'ü ro zadü Mizhocjimi. Xo o jyëzi ra manda jñi cjë nde. ⁶ Cjanu o nzama o ne c'e animal o zadü Mizhocjimi a jens'e 'ñe c'o cãrã nu. ⁷ Mizhocjimi xo o jyëzi c'ü ro jyonbü chü'ü c'o o nte Mizhocjimi. C'e animal o ndõjõ. Xo o jyëzi c'e animal ro manda texe cja yo nte, zõ pje ma razaji, zõ pje ma jña ñaji, zõ pje ma jñiñi c'ü menzumüji. ⁸ Yo cãrã texe cja ne xoñijõmü ra ndüñijõmüji ra ma't'üji c'e animal. Nu c'o t'opjü o tjüji cja o libro c'e Ts'imë, dya ra ma't'üji c'e animal. Ndeze 'ma dya be mi ät'ä Mizhocjimi ne xoñijõmü ya vi t'opjü o tjü nu c'o ro ndünt'ü a xütjü c'e Ts'imë c'ü o bö't'ü. Nu c'o dya t'opjü o tjü cja c'e libro ngue c'o ra ma't'ü c'e animal c'o.

⁹ Nu'tsc'ëji in äräji yo jña, dyäräji na jo. ¹⁰ Nu c'o cjó c'o pant'a a pjörü; xo ra pant'aji a pjörü c'o. Nu c'o ra pö't'üte co tjëdyi, xo rguí ndü co tjëdyi c'o. Nguec'ua yo o nte Mizhocjimi ni jyodü ra sëchiji; sido ra 'ñejmeji Mizhocjimi.

¹¹ Nuc'ua cja ró janda xe 'na animal c'ü o mbes'e cja ne xoñijõmü. Nuc'ü, mi peje yeje o mota nza cja o mota 'na Ts'imë. Pero mi ña'a nza cja 'na trac'ijmi. ¹² C'e animal ngue c'ü na yeje animal. Nuc'ü, dyofi c'ü ot'ü; cjavü yo nte ra tsjaji c'ua ja nzi ga manda c'ü ot'ü animal. Xo cjavü texe yo cãrã cja ne xoñijõmü ra ndüñijõmü ra ma't'üji c'ü

ot'ü animal. C'ü ot'ü animal ngue c'ü o jogütjo 'ma ya mi ngue ro ndũ. ¹³ C'ü na yeje animal xo cja na puncjü o señal. Cjapü ra jyábã sivi a jens'e c'ü va sãjä cja ne xoñijõmü a jmi'i yo nte. ¹⁴ Onpü yo nte yo cãrã cja ne xoñijõmü, xipjiji c'ü ni jyodü ra dyät'ãji 'na ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü e animal c'ü vi s'odü co tjedyi, pero o jogütjo. Yo nte ra dyät'ãji c'e ts'ita, na ngue c'o señal c'o jëzi Mizhocjimi cja'a c'ü na yeje animal. ¹⁵ Mizhocjimi jëzi c'ü na yeje animal ra tsjapü ra tsjons'ü o jñü'ü c'e ts'ita c'ü exti nguetjo c'ü ot'ü animal. Nguéc'ua c'ü e ts'ita ña'a c'ü. Xo ra manda ra mbö't'üji nu c'o dya ra ma't'ü c'e ts'ita. ¹⁶ Xo ra tsjapü texeji ra cuatpüji c'ü rguí meyají cja o jodyëji o cja o ndë'ëji nguéc'ua ra 'mãrã c'ü o tsjajaji c'ü ot'ü animal. Texeji, c'o dya pje pjëzhi, 'ñe c'o pje pjëzhi, 'ñe c'o jün'ü, 'ñe c'o dya jün'ü, 'ñe c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, nde ra tsjapüji ra cuatpüji rgá meyají. ¹⁷ Dya cjó sô pje ra ndõmü ne pje ra mbö'ö, 'ma dya ri cuat'ü o tjũ'ü c'e animal. C'ü o tjũ'ü c'e animal ngue 'na número. ¹⁸ Ni jyodü rí pãrãji; rí tsjijñiji pje ne ra mama o número c'e animal. C'e número ngue seiscientos cja sesenta y seis. C'e número ne ra mama ngue 'na nte.

14

El canto de los 144,000

¹ Dyärãji na jo c'ü ró janda c'ua. Ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo mi böbü a ñi'i cja c'ü e t'eje c'ü ni chjü Sion. Mi dyoji angueze ciento cuarenta y cuatro mil o nte'e. Cja o ndëji mi t'opjü o tjũ c'e Ts'imë Jesucristo 'ñe Mizhocjimi c'ü nu Tata. ² Cja rron ärã c'ua 'na jña c'ü vi 'ñeje a jens'e c'ü mi

yürü nza cja rrã puncjü o ndare, 'ñe nza cja 'ma pjäjnã. C'e jña'a c'ü ró äragö mi nza cja bizhi 'ma pjë'biji na puncjü o arpa. ³ C'o nte c'o, ró äragö mi tøjöji 'na himno c'ü cja dadyo, mi tøjöji a jmi c'e trono, 'ñe a jmi c'o nziyo c'o mi bübü, 'ñe a jmi c'o tita. Nu c'o mi sö ro pjëchi c'e himno nguextjo c'o ciento cuarenta y cuatro mil. Na ngue c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo vi ngõ'tp'üji o nzhubüji o tsjapüji o nte Mizhocjimi 'ma o 'ñench'e o mü'büji c'ü, 'ma mi cãrãji cja ne xoñijömmü. ⁴ Nuc'o, ngue c'o dya tjünt'ü a xütjü yo ts'ita. Nguextjo Mizhocjimi c'ü tjünt'ü a xütjü c'o. Nu c'o tjünt'ü a xütjü yo ts'ita chjëntjovi nza cja c'o bëzo c'o tsãjã o ndixü. Nu c'o tøjö ne himno nu cja dadyo sido tjünt'üji a xütjü c'e Ts'imë e Jesucristo. Angueze o ngõ'tp'ü o nzhubüji. Ngue c'o ot'ü o tsjapüji o t'i Mizhocjimi ngue c'ua ra ma't'üji angueze 'ñe c'e Ts'imë. ⁵ Nuc'o, sido mi mamaji c'o na cjuana. Dya pje bübüji c'ü na s'o a jmi Mizhocjimi.

Los mensajes de los tres ángeles

⁶ Ró janda c'ua c'ü 'na anxe c'ü mi pjüjuaja a nde a jens'e. Nuc'ü, mi zopjü c'o nte, mi xipjiji ja rvá sö xo ro jogü o mü'büji. Nu c'e jña'a, dya ra nguarü c'ü. Nu c'e anxe o zopjü texe yo nte, zó pje ma jñiñi c'ü mi menzumüji, zó pje ma razaji, zó pje ma jña mi ñaji. ⁷ C'e anxe o mapjü na jens'e o mama a cjava:

—Sü'üji Mizhocjimi. Ma't'üji angueze na ngueje me na nojo. Ya va sädã c'ü ra jñün'c'üji ngüenda. Ma't'üji Mizhocjimi c'ü o dyät'ã e jens'e 'ñe ne xoñijömmü 'ñe e ndeje 'ñe yo mbereje, o mama a cjanu c'e anxe.

⁸ C'ü 'naja anxe o ndünt'ü a xütjü c'ü ot'ü anxe. O mama a cjava:

—Ya o yät'ä c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nu c'o mi cãrã c'e ndajñiñi me mi ma't'üji o ts'ita. Nde mi cjavüji texe yo jñiñi xo ro ma't'üji o ts'ita. Chjëntjovi nza cja 'ma ri unüji o vino c'o ni tji.

⁹⁻¹⁰ Nuc'ua c'ü 'naja anxe, o ndünt'ü a xütjü c'o yeje. Ngue c'ü na jñi anxe. O ña na zëzhi. O mama a cjava:

—Ma cjó c'o ra ma't'ü nu c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra jyëziji ra meyaji cja o ndëji o cja o dyëji, nu'ma, Mizhocjimi me ra tsjavü ra sufrido c'o. Me ra ünmbü Mizhocjimi c'o; dya ra juentseji, me ra sufridoji na puncjü cja sivi 'ñe cja o asufre. Ra sufridoji a jmi c'o o anxe Mizhocjimi 'ñe a jmi c'e Ts'imë. ¹¹ Nu c'o ra ma't'ü c'e animal 'ñe c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal 'ñe 'ma ra cuatpüji o tjü'ü c'e animal, dya ra sö ra söyaji; xömü ndempa ra sufridoji. Nu c'ü e bipji c'ü ri pes'e c'ua ja rrã sufrido anguezeji, dya ra tjeze. ¹² Nguec'ua c'o o t'i Mizhocjimi, ni jyodü sido ra dyätäji c'ü, 'ñe sido ra 'ñejmeji e Jesucristo; dya ra chjench'eji a xütjü.

¹³ Nuc'ua ró ärägö 'na jña'a c'ü je vi 'ñeje a jens'e. Nuc'ü, o xitsi a cjava c'ü:

—Je rí dyopjügue a cjava: “Nu c'o sido ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, zö ra bö't'üji, pero ra zät'äji nu ja me na jo.” Mama a cjanu o Espiritu Mizhocjimi, na cjuana me ra mäjäji. Mizhocjimi me ra mäpä anguezeji na ngueje o tsjaji c'ua ja nzi va ne angueze. Nguec'ua ya ra söyaji. O xitsi a cjanu c'e jña'a.

La cosecha de la tierra

¹⁴ Dyäräji c'ü ró janda. Mi bübü 'na ngõmü c'ü ma t'õxü. A xes'e c'e ngõmü, mi junrü 'naja c'ü exmi nguetjozügöji. Mi juns'ü o ñi 'na corona c'ü ngueje oro. Mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁵ C'ü 'naja anxe o mbedye cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhocjimi. C'e anxe o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngõmü, o xipji a cjava:

—Pjèch'i dya nu in sjat'ëbi rí chagü na ngueje ne ndajme nu rí chagü ya zädä. C'ü e dagrëxü cja ne xoñijõmü ya na jo'o.

¹⁶ Nu c'ü mi junrü a xes'e c'e ngõmü cjanu o mbèch'i c'ü o sjat'ëbi cja ne xoñijõmü; nuc'ua o dagü c'ua, c'o mi cja'a cja ne xoñijõmü.

¹⁷ Cjanu o mbedye c'ua c'ü 'naja anxe cja c'ü e templo nu ja bübü Mizhocjimi a jens'e. Xo mi jün 'na sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe. ¹⁸ Nuc'ua xe 'naja anxe o mbedye cja c'ü e altar. Nuc'ü, ngue c'ü mi manda yo sivi. Cjanu o mapjü na jens'e o zopjü nu c'ü mi jün c'ü e sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o xipji a cjava:

—Pjèch'i c'ü in sjat'ëbi ra jyäbä yo uva yo cja'a cja ne xoñijõmü cja rrĩ pèchi yo na ngueje ya ndã'ã yo. O mama a cjanu c'e anxe.

¹⁹ Nuc'ua c'e anxe o jñü c'ü o sjat'ëbi c'ü me ma mbeñe, o mbèch'i cja ne xoñijõmü, o ndagü c'o uva. Cjanu o mboch'ü c'o uva nu ja je ro ndë'biji. C'ü yödüji c'o uva chjëntjovi c'ü ra tsja Mizhocjimi. Ra tsjapü me ra sufrido nu c'o dya ejme angueze. ²⁰ Nu ja o ndë'biji c'o uva je ngueje a tji'i cja c'e jñiñi. Mizhocjimi 'ma ra jyëziji ra castigaoji yo nte, je ngueje a tji'i cja c'e ndajñiñi ra bö't'ü na puncjü nte. O cji'i c'ü ra pjödüji me rrã jê'ê; ra zäs'ä cja o ne

yo pjadü nu ja cjüsp'üji. Ra nzhodü c'o cji ra zät'ä jñi ciento kilometro c'ü na maja.

15

Los ángeles con las siete últimas plagas

¹ Nuc'ua ró janda c'ü 'naja señal a jens'e c'ü ma nojo c'ü rví zü yo nte. C'e señal mi ngue yencho anxe c'o mi jün yencho c'o rví tsjapü ro sufrido yo nte. Nu c'o me ra sufrido yo nte ngue c'o ya rguí nguarü, na ngueje ya ra nguarü c'ü ni ünmbü Mizhocjimi yo nte.

² Xo ró jandagö c'ü mi nza cja 'na mar c'ü mi 'ñetse nza cja vigrio. Nuc'ü, mi chjana sivi c'ü. Mi cãrã nu c'o o t'i Mizhocjimi. Anguezeji vi ndõjõji; vi bẽzhi c'e animal c'ü na s'o. Na ngueje anguezeji, dya ndünt'üji a xütjü c'e animal. Dya o ma't'üji c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal, y dya mi cuat'üji o tjü cja o ndẽji. Anguezeji ma bõbüji a xes'e c'e mar. Mi jünji o bizhi c'ü ngueje arpa. Ngue Mizhocjimi c'ü vi unü c'o arpa anguezeji. ³ Mi tõjõji 'na himno c'ü ja va 'ñeme Mizhocjimi e Moisés o mbëpi Mizhocjimi va pjongü libre c'o nte, 'ñe ja va 'ñeme Mizhocjimi c'e Ts'imë o ëjẽ cja ne xoñijõmü, o ë 'ñevgueji libre. Je mi mamaji a cjava: Nu'tsc'e Mizhocjimi, ín Jmuts'üjme, sö rí tsjague texe.

Me na nojo texe yo i tsjague, 'ñe me na zõ'ö.
Na jo texe yo in cjague, 'ñe na cjuana. In mandague texe cja yo jñiñi.

⁴ Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, texeji ra züc'ügueji.
Ra mamaji ngue'tsc'e c'ü me na jo.
Na ngueje nguextjots'ü me na sjüts'ü; dya pje bübüts'ügue c'ü na s'o.

Yo nte texe cja ne xoñijõmü ra ã ndüñijõmüji ra ma'tc'üji, na ngueje in jíchiji c'ü me na jo c'o in cjague.

⁵ Nuc'ua ró janda c'ua, o xogü c'e templo a jens'e nu ja bübü Mizhocjimi. ⁶ Nuc'ua o mbedye cja c'e templo c'o yencho anxe c'o mi jün c'ü ro tsjapü ro sufrido yo nte. Mi jeji bitu c'ü xiji lino; me ma t'öxü c'e bitu, me mi juëbi. Xo mi c'ö'bü cja o tijmiji o mbünt'ü c'o mi ngueje oro. ⁷ Nuc'ua 'naja c'o nziyo c'o mi bübü a jmi cja c'e trono, o ndë c'ua yencho mojmü c'o mi ngueje oro, cjanu o unü 'naja nzi 'na c'o yencho anxe. Mi nizhi c'o mojmü. Je mi po'o c'ua c'ü me mi üdü Mizhocjimi c'ü ngue c'o castigo c'o ro tsjapü ro sufrido yo nte. Ngue Mizhocjimi c'ü exi bübü y ra bübü'tjo c'ü; zö ra nguarü ne xoñijõmü. ⁸ Nuc'ua c'e templo me co jyä'ä c'ua bipji, na ngueje me na nojo Mizhocjimi 'ñe me na zëzhi. Dya cjó mi sö ro cjogü cja c'e templo cja ro nguarü c'o anxe c'o vi manda Mizhocjimi ro tsjapüji ro sufrido yo nte. Yencho c'o me na s'ëzhi c'o ro sufridoji.

16

Las copas de castigo

¹ Nuc'ua ró ärägö 'na jña c'ü mi mapjü na jens'e, ndeze cja c'e templo. Mi xipji a cjava c'o yencho anxe:

—Möji, ma pjödüji a xes'e cja ne xoñijõmü c'ü po'o yo yencho mojmü. Mizhocjimi ya me ra castigao yo nte; ra tsjapü me ra sufridoji.

² Nuc'ua c'ü ot'ü anxe cjanu o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü a xes'e cja ne xoñijõmü. Cjanu o nzhodü c'ua 'na ngueme c'ü me

ma ü, c'ü dya mi sö ro jogü. Mi ngueje o xãxã c'ü me mi po c'o me ma s'o. C'e ngueme o pënch'i c'o nte'e c'o je mi cuat'ü cja ndē'ē o tǰü c'e animal, c'o mi ma't'ü c'ü o ts'ita.

³ Nuc'ua c'ü na yeje anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e o mar. Nuc'ua c'e ndeje o mbëzhi nza cja o cji 'na añima. Nguец'ua va ndü c'ua texe c'o mi cã'ã cja o mar.

⁴ Nuc'ua c'ü na jñi anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o o mojmü a xes'e cja yo ndare 'ñeje nu ja peje ndeje. Nuc'ua o mbëzhi c'ua cji'i c'o ndeje.

⁵ Cja rron ärä c'ua c'ü e anxe c'ü manda e ndeje. O mama a cjava:

—Nu'tsc'e Mizhocjimi exmi bübügüe y in bübütjogue. Me na sjüts'ügüe. Me na jots'ügüe. Me na jo c'ü in cjague dya, in cjäpü ra sufrido yo nte. ⁶ Me na jo a cjanu c'ü in cjague. Nudya ya i tsjäpü yo nte ra sufridoji na ngueje c'ü o pjönbüji o cji'i c'o profeta c'o o päjtc'ä va zopjü yo nte. Y xo pjönbüji o cji c'o dyaja in ntegue. Anguezeji ni jyodü ra sufrido rgá ziji o cji, na ngueje me na s'o c'o o tsjaji.

⁷ Cja rron ärägö o mapjüji cja c'ü e altar, o mamaji a cjava:

—Nu'tsc'e Mizhocjimi in Jmuts'üjme, sö rí tsjague texe. Na cjuana me na jo'o c'ua ja gui tsjäpü ra sufrido yo nte.

⁸ Nuc'ua c'ü na nziyojo anxe o ma c'ua, o ma pjödü c'ü mi po c'ü o mojmü a xes'e cja e jyarü. Cjanu o ch'unü c'ua e jyarü ro ndüt'ü yo nte'e.

⁹ Nuc'ua me mi tj'ë c'ua yo nte na ngueje c'ü me ma zëzhi e jyarü. Pero dya nzhogü o mü'büji c'ü ro ma't'üji Mizhocjimi c'ü me na nojo. C'ü o tsjaji, o

zanmbüji c'ua o tǰü Mizhocjimi c'ü me na zēzhi c'ü vi pejñe c'o castigo.

¹⁰ C'ü na tsi'ch'a anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po c'ü o mojmü a xes'e nu ja mi manda c'e animal c'ü na sate. Nuc'ua o bēxōmü c'ua nu. Nuc'ua c'o nte'e me mi sa o c'ijñiji na ngueje me ma ü c'ü ma sufridoji. ¹¹ Me mi sadüji Mizhocjimi a jens'e na ngueje c'ü me mi söji na ü 'ñe me mi pes'e o xāxā cja o cuerpoji. Pero dya nzhogü o mü'büji; o sido o tsjatjoji c'o na s'o.

¹² C'ü na 'ñanto anxe o ma c'ua c'ü, o ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü a xes'e cja c'e trandare c'ü ni chǰü Eufrates. Nuc'ua o dyot'ü c'ua c'e ndeje ngue c'ua ro jogü c'ü e 'ñiji nu ja ro cjogü c'o rey. Nuc'o, je rví 'ñejeji nu ja ni mbes'e e jyarü.

¹³ Cja rron janda c'ua jñi' demonio c'o exmi nguetjo o 'huë'ë. O mbedyeji cja o ne'e c'e trac'ijmi 'ñe cja o ne c'e animal c'ü na sate, 'ñe cja o ne c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. ¹⁴ C'o jñi 'huë'ë ngueje demonio. Me mi cjaji señal c'o me mi sū yo nte. O möji cja yo rey yo cārã texe cja ne xoñijōmü, o ma xipjiji ra ēji texeji ra 'ñe chüji Mizhocjimi. Pero ra bēzhiji; ra ndōjō Mizhocjimi. Na ngueje me na zēzhi Mizhocjimi; sō ra tsja texe. ¹⁵ Mama a cjava e Jesucristo c'ü ín Jmugōji: “Dyārāji, nutscō rá ēcjō 'ma dya in pārāgueji. Chjēntjovi nza cja 'ma va sājā 'na mbē'ē, dya cjō pārā ja hora ra sājā. Me mājā nu c'o sido ra ndepque. Nu c'o dya tepque, ra tsejeji 'ma rá ēcjō na ngueje, dya sido cjaji c'ua ja nzi rgá negō.” O mama a cja c'ua e Jesucristo. ¹⁶ Nuc'ua c'o demonio o jmutüji c'o rey cja c'e jñiñi c'ü xiji Armagedón cja jña hebreo.

¹⁷ Nuc'ua c'ü na yencho anxe o ma c'ua c'ü. O ma pjödü c'ü mi po'o c'ü o mojmü nu cja e ndajma. Cja rron ärägö 'na jña c'ü me ma zëzhi c'ü je vi 'ñeje cja c'e templo nu ja bübü Mizhocjimi cja o trono. O mama a cjava c'e jña'a:

—Ya zädä c'ü ra nguarü texe, o mama.

¹⁸ Nuc'ua cjanu o juë's'i c'ua, cjanu o pjäjnä; me mi yürü c'ua. Cjanu o mbĩ c'ua na zëzhi ne xoñijö mü. Dya mi 'ñömü na zëzhi a cjanu ne xoñijö mü ndeze 'ma o ngärã yo nte. ¹⁹ Mizhocjimi o mbeñe c'ua ja ma cja c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Me mi üdü Mizhocjimi na ngueje me mi cjaji c'o na s'o. Nguec'ua o tsjapü me o sufrido c'o je mi cãrã nu. 'Ma o mbĩ ne xoñijö mü, o c'adü c'e ndajñiñi c'ü. Exi jñi parte va c'adü c'e jñiñi. Yo jñiñi texe cja ne xoñijö mü o yät'ä texe yo. ²⁰ Nuc'ua yo ts'ixoñijö mü yo je bübü a nde'e cja mar, o ojtjo c'ua texe yo. Yo t'eje o yät'ä texe yo. Dya cja mi bübü ne ri 'naja. ²¹ Nuc'ua cjanu o jyäbä c'ua o trangündo a jens'e. Mi cuarenta kilo c'ü ma jyü c'o ngündo. Me mi pjat'ü yo nte. Nuc'ua yo nte o zadüji Mizhocjimi na ngueje c'o ngündo c'o vi jyäbä. C'o ngündo o tsjapü o sufridoji na puncjü.

17

Condenación de la gran prostituta

¹ Cjanu o ã c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë'ë c'o yencho mojmü, o ã zocügö. O xitsi a cjava:

—Xä'dä. Rá jí'ts'i ja rga tsjapü Mizhocjimi ra sufrido nu c'e ndixü c'ü me tsãjã o bëzo. C'e ndixü c'ü rí mangö ngue c'e ndajñiñi c'ü me na s'o c'ü manda cja na puncjü mar. ² Me o dyonpü yo

rey cja ne xoñijõmü, 'ñe yo dyaja yo cãrã cja ne xoñijõmü. C'o rey cja ne xoñijõmü dya jyanmbüji c'e ndixũ; me go mäjäji va tsjaji c'o na s'o c'o mi mama c'e ndixũ. Yo nte cja ne xoñijõmü chjëntjõji c'ü me tĩ'ĩji; na ngueje o ndünt'üji a xütjü c'e ndixũ, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

³ C'ü o Espíritu Mizhocjimi mi jĩtsi c'ü ro zädä. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja c'ü e ndajyadü. Nguejnu ró janda 'na ndixũ c'ü mi chägä 'na animal c'ü me ma mbaja. Nu cja c'e animal me mi t'opjü tjũ'ũ c'o mi sadü Mizhocjimi. Nu c'e animal mi bübü yencho o ñi, cja na dyëch'a o mota. ⁴ Nu c'ü e ndixũ mi je'e bitu c'ü ma cjiobü, 'ñe c'ü me ma mbaja, 'ñe mi cuat'ü oro. Xo mi quis'i ts'irojo c'o me ma zö, xo 'ñe o perla. C'e ndixũ mi tjë 'na mojmü c'ü mi ngueje oro, c'ü me mi nizhi. Mi nizhi c'o s'ante 'ñe c'o me ma s'o na ngueje vi tsja na s'o c'e ndixũ. ⁵ Cja o ndë'ë mi t'opjü 'na tjũ'ũ, c'ü dya cjó mi pãrã ja ma cja c'e tjũ'ũ. Je mi t'opjü a cjava c'e tjũ'ũ: “Ne ndajñiñi a Babilonia, je ngue nu nana texe c'o tsãjã bëzo, 'ñe texe c'o na s'o cja ne xoñijõmü.” Je ma cjanu c'e tjũ'ũ. ⁶ Nuc'ua ró unü ngüenda c'ü e ndixũ, nza cja c'ü o tĩ'ĩ na ngueje c'ü vi pjönbü o cji c'o o nte Mizhocjimi. Nuc'o vi mbö't'üji c'o, na ngueje mi zopjüji yo nte mi xipjiji ja ga cja e Jesucristo. Nu c'e ndixũ chjëntjõji c'ü vi zi o cji c'o o t'i Mizhocjimi. Me mi mäjä c'e ndixũ. 'Ma ró jandagö c'e ndixũ, dya mi pãrãgö pje ne ro mama. ⁷ Nuc'ua c'e anxe o xitsi:

—¿Jenga dya in pãrãgue pje ne ra mama ne ndixũ? Nutscö rá xi'ts'i nu c'ü dya cjó mi pãrã ja cja c'e ndixũ c'ü i jñanda, 'ñe c'e animal c'ü chägä, c'ü bübü yencho o ñi, cja na dyëch'a o mota. ⁸ Nu c'e

animal c'ü na sate c'ü i jñanda, ya ngue ra mbes'e cja c'e t'o'o c'ü na jẽ c'ü dya 'ñetse ja je sät'ä. Nu c'e animal mi bübü, pero dya cja bübü dya. Pero ra 'ñetse na yeje. Nguéc'ua yo cãrã cja ne xoñijõmü 'ma ra jñandaji c'e animal ra mamaji: “Maco ya vi ndũ ne animal; ya bübütjo na yeje. Me na nojo nu”, ra 'ñeñeji. Nu c'o ra mama a cjanu ngueje c'o dya juns'ü o tjũ'ũ cja c'e libro c'ü quis'i o tjũ'ũ c'o ra bübütjo co Mizhocjimi para siempre. Yo tjũ je quis'i ndeze 'ma o dyät'ä Mizhocjimi ne jens'e 'ñe ne xoñijõmü. Zö ra bübütjo na yeje c'e animal, ra zädä c'ü Mizhocjimi ra pant'a a ma a linfiernu.

⁹O dya c'üji pjeñe Mizhocjimi; ni jyodü rí tsjijñiji ngue c'ua rí tendioji ja cja c'ü mama Mizhocjimi. C'o yencho ñi'i c'o bübü cja c'e animal ngue yencho t'eje c'o. Cja o ñi'i c'o t'eje je junrü nu c'e ndixũ. ¹⁰C'o yencho ñi xo ngue yencho rey c'o. C'o tsi'ch'a rey ya ndõpüji c'o, dya cja mandaji. C'ü 'naja rey manda dya. Nu c'ü 'naja, dya be va ëjẽ c'ü. Ra ëjẽ c'ü, pero dya ra mezhe ra manda. ¹¹Nu c'ü e animal c'ü mi bübü, y dya bübü dya, ngue c'ü na ocho rey. Pero xo ngueje 'naja c'o yencho. Nuc'ü, ra pant'a Mizhocjimi a ma a linfiernu.

¹²'Nu c'o dyëch'a mota c'o ya i jñanda, ngueje dyëch'a rey c'o. Nuc'o, dya be ch'unü ra manda c'o. Ra ch'unüji c'ü ra tsjaji rey co c'e animal c'ü na sate. Pero 'natjo hora c'ü ra mandaji. ¹³Nu c'o dyëch'a rey, 'natjo pjeñe c'ü ri cijñi c'o. Ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne c'e animal c'ü na sate, ra unüji c'o o xondaroji. ¹⁴Anguezeji je ra tsjapüji chũ c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo. C'ü e Ts'imë, nuc'ü ra ndõjõ c'ü. Na ngueje angueze manda texe cja yo

jmu'u 'ñe texe cja yo rey. Nu c'o cārã co c'e Ts'imë, Mizhocjimi o zojnü c'o; xo o juajnü c'o. Anguezeji sido ejmeji c'e Ts'imë.

¹⁵ Cja xe nu xitsi c'ua c'e anxe:

—C'o ndeje c'o i jñanda nu ja mi junrũ c'e s'orixũ, nuc'o ngue o nte c'e ndixũ c'ü manda c'o. Me na puncjü c'o. Cārãji texe cja ne xoñijõmü, ñaji na puncjü o jña'a. Na puncjü raza c'o. ¹⁶ Nu c'o dyëch'a mota c'o i jñandague, nuc'o 'ñe c'e animal c'ü na sate ra nuji na ü c'ü e s'orixũ, ra tsjapüji ra sufrido. Xo ra ts'osp'üji c'o o bitu ra nzerga, jo rro mbõt'üji. Jo rron zapüji c'o o ts'ingue. Xo ra ndüt'üji cja sivi.

¹⁷ Na ngueje Mizhocjimi o tsjapü o nguijñiji cja o mü'büji; nguec'ua ra tsjaji c'ua ja nzi ga mbeñe angueze. 'Natjo pjeñe c'ü ri cjiñiji. Ngue reyji; pero nu ja mandaji ra nzhötüji c'e animal ngue c'ua nguextjo c'ü ra manda c'ü. Ra tsja rey c'e animal hasta cja ra zädä c'o o mama Mizhocjimi.

¹⁸ Nu c'ü e ndixũ c'ü i jñanda, ngue c'ü e ndajñiñi c'ü manda texe cja yo rey texe cja ne xoñijõmü.

18

La caída de Babilonia

¹ Nuc'ua ró janda c'ua c'ü 'naja anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Me mi pë's'i na puncjü c'ü vi unü Mizhocjimi ro tsja'a. Nuc'ua cja ne xoñijõmü me co jya's'ü c'ua co nu c'ü ma zö angueze. ² Nuc'ua o mapjü c'ua na jens'e c'e anxe o mama a cjava:

—Ya ra yät'ä dya, ne ndajñiñi nu ni chjü a Babilonia. Exna cjuana ra yät'ä. Ngue c'ua dya cjó cja ri nzheñe nu; nguextjo yo demonio, 'ñe texe pje nde ma s'ondajma; 'ñe c'o me na s'o c'o peje

o juaja. ³ Je ra zädä a cjanu na ngueje o dyonpü yo nte texe cja ne xoñijõmü. Nguec'ua dya ma't'üji Mizhocjimi; ma't'üji o ts'ita. Chjëntjovi c'ü ri tĩ'iji. Nujyo rey cja ne xoñijõmü dya jyanbüji c'e ndixü c'ü ngueje c'e jñiñi. Yo pje nde pö cja ne xoñijõmü ya me jünji na puncjü o merio na ngueje je dyoji c'e ndixü c'ü me na s'o. C'o pë's'i c'e ndixü, me ne yo nte ra ndõmü.

⁴ Nuc'ua ró ärä c'ü 'na jña'a c'ü vi 'ñeje a jens'e. Mi mama a cjava:

—Pedyeji cja ne jñiñi, nu'tsc'ejí ín ntets'ügöji; ngue c'ua dya rí tsjaji c'o cjaji nu, na ngue me na s'o. 'Ma sido rí tsärägueji nu, xo rí sufridogueji c'o ra sufrido anguesji. ⁵ Na ngueje c'o nzhubü c'o cjaji, me na puncjü. Chjëntjovi c'ü je ri cjins'i hasta a jens'e. Mizhocjimi pârä c'ü me cjaji na s'o, y ya mama c'ü ya zädä c'ü ra sufridoji. ⁶ Rí nzhopqueji c'ü o tsja ne jñiñi. Rí jyä'tp'äji c'ü ra sufridoji, na ngueje me co tsjapüji o sufrido yo nte. ⁷ Ne jñiñi me cjapütsjé na nojo. Me ma't'ü o ts'ita. Chjëntjovi nza cja 'na ndixü c'ü me tsäjä na puncjü o bëzo. Nudya rí tsjapü me ra sufrido; me ra huë'ë angueze. Na ngueje mama a cjava cja o mü'bü: “Nguetscö rí minc'ö reina, rí mandagö. Dya rí 'natsjögö; dya pje bëtsigö c'ü rí tsäjä o bëzo. Dya ra zädä c'ü me rá huëgö.” ⁸ Nguec'ua ra zädä 'naja pa c'ü me ra sufrido ne ndixü. Mismotjo c'e pa'a c'ü, me ra zö o ngueme, me ra nzhumü, me ra zö o tjiñmi. Xo nde ra ndüt'üji cja sivi. Na ngueje me na zëzhi Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü ra tsjapü ra sufrido ne ndixü. O mama a cjanu c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e.

⁹ C'o rey cja ne xoñijõmü o tsjaji na s'o co c'e

ndixũ c'ü ngue c'e jñiñi. Me xo o ma't'üji c'o ts'ita. Nguéc'ua 'ma ya ra jñandaji c'e bipji na ngueje c'ü rva tjë'ë c'e jñiñi, me ra huëpji c'ü, me ra nzhumüji. ¹⁰ C'o rey je rgua böbüji na jë, ra zũ'üji na ngue c'ü me ri sufrido c'e jñiñi. Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi a Babilonia nu me ma zëzhi. 'Natjo ndajme o zädä c'ü me sufrido c'ü na castigao Mizhocjimi nu, ra 'ñeñeji.

¹¹ Nu c'o pje nde pö cja ne xoñijömmü ra huëpji angueze 'ñe ra nzhumüji, na ngueje dya cja cjó xe ri tömbüji c'o ri pöji. ¹² Dya cja cjó ri tömbüji o oro 'ñe o plata 'ñe o ts'irojo c'o me na zö, 'ñe o perla 'ñe o bitu c'o lino c'o me na jo, 'ñe o seda, 'ñe o mbabitu, 'ñe o bitu c'o na cjipobü. Xo 'ñeje o za'a c'o me na jo ga jyärä, 'ñe c'o t'ät'ä co marfil, 'ñe co za'a, 'ñe c'o bronze, 'ñe c'o t'ëzi, 'ñe c'o mármol. ¹³ Xo 'ñeje canela, 'ñe c'o pjindyö c'o na jo ga jyärä, 'ñe nguichjüjnü, 'ñe mirra, 'ñe o perfume c'o na jo ga jyärä, 'ñe vino 'ñe aceite 'ñe harina 'ñe ndëxü. Nudya, pöji dya yo animal yo tuns'ü pöjö, 'ñe o ndëchjürü, 'ñe o pjadü, 'ñe o carro. Xo pöji o nte ra tsjapüji ra pëpji. Pero ra zädä c'ü dya cja cjó ra ndömbüji c'o. ¹⁴ Mizhocjimi ra mama a cjava:

—Nu'tsc'ejji in cārāji a Babilonia, nu c'o me mi ne in mü'bügueji, ya tjezetjo c'o. Texe c'o mi jüngueji c'o me ma mizhi 'ñe c'o me ma zö, ya bë'ts'igüejji dya c'o. Dya cja xe rí chöt'üji dya c'o, ra 'ñeñe.

¹⁵ Nu c'o pö c'o cja'a cja c'e jñiñi me jünji na puncjü merío, me ricoji. Nguéc'ua 'ma ra yät'ä c'e jñiñi, ra böbüji na jë. Na ngueje me ri sũji c'ü ra sufrido c'e jñiñi. Ra huëpji, me ra nzhumüji. ¹⁶ Ra mamaji a cjava:

—Juejme ne ndajñiñi. Mi chjëntjovi nza cja 'na ndixũ c'ü me mi je'e na jo bitu c'o lino 'ñe c'o me ma mbaja 'ñe c'o ma cjiobü; 'ñe mi cuatüji o oro 'ñe mi jezheji co o ts'irojo c'o ma zö'ö 'ñe o perla. ¹⁷ Natjo ndajme o chjorü texe c'o, ra mamaji a cja c'ua.

Xo 'ñe texe c'o ädyi c'o barco 'ñe c'o pëpji cja c'o barco 'ñe c'o pëpji cja ndeje ra böbüji na jê; xo 'ñe c'o pje nde pö c'o nzhodü cja barco. ¹⁸ Ra jñandaji c'e bipji c'ü ri tjë c'e jñiñi ra mapjüji ra mamaji a cjava:

—¿Ja ri bübü 'na jñiñi c'ü ri chjëntjovi ne ndajñiñi?, ra mamaji.

¹⁹ Cja rron dyü's'üji jö mü o ñiji. Cja rron mapjüji, ra huëji, ra nzhümüji. Ra mamaji a cjava:

—Nutscöji rí pë's'iji o barco, 'ñezgöji rí comercianteji rí nzhodüji cja mar, ró tōjōji na puncjü merio na ngue c'ü mi jün na puncjü ne jñiñi. Pero nu c'o mi jün, 'natjo ndajme o chjorü texe, ra mamaji a cja c'ua.

²⁰ C'o o apóstole Mizhocjimi, 'ñe c'o o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mizhocjimi c'o cãrã a jens'e, ra mäjäji. Na ngueje Mizhocjimi ya ra chjotü c'e jñiñi, ra nzhopcü c'ü me vi tsjapü o sufrido c'o o nte Mizhocjimi.

²¹ Nuc'ua ró janda 'na anxe c'ü ma zëzhi, o jñü 'na ndojo c'ü mi nza cja cjünü. Cjanu o ma pant'a cja e mar. O mama a cjava:

—Je rga cjanu rgá pant'aji na zëzhi c'e ndajñiñi c'ü ni chjü Babilonia. Nuc'ü, dya cja xe ra ch'öt'ü c'ü. ²² Nu c'o mbë'bizhi c'o pjë'bi o arpa 'ñe o flauta 'ñe o trompeta, dya cja xe ra dyäräji cja o calle c'o. Nu c'o pje nde ät'ä, dya cja xe ra ch'öt'ü cja c'e jñiñi.

Dya cja xe ra dyäräji c'ü xe ri cüjnüji nu. Na ngueje, dya cjó cja xe ri ndeñe. ²³ Dya cja xo ra ndë sivi nu ja je järä c'e jñiñi. C'ü ni tsjaji chjüntü, dya cja ra dyäräji nu ja je järä c'e jñiñi. Ra chjorü c'e jñiñi. Na ngueje c'o menzumü nu, o dyonpüji yo nte texe cja ne xoñijö mü o xipjiji c'o dya cjuana. Yo nte o 'ñejmeji, na ngueje me na nojo c'o comerciante cja c'e jñiñi, jünji na puncjü merio.

²⁴ Cja c'e jñiñi c'ü, je ch'öt'ü nu, o cji c'o profeta 'ñe c'o dyaja o nte Mizhocjimi 'ñe texe c'o o mbö't'üji cja ne xoñijö mü, je o mama a cja c'ua c'e anxë.

19

¹ Nuc'ua ró ärä c'ua me na puncjü nte c'o mi cãrã a jens'e. Mi mapjüji na jens'e, mi mamaji a cjava: Aleluya. Ngue ín Mizhocjimigöji o jocüzü ín mü'büji, o 'ñevgueji libre.

Nuc'ü, me na nojo c'ü; me na zëzhi.

² Na ngue me na jo c'ü cja'a Mizhocjimi 'ñe me na cjuana.

Ya tsjapü o sufrido c'ü e tras'orixü, nu c'ü o dyonpü yo cãrã cja ne xoñijö mü. Ngue c'ü je o dyonpüji nguec'ua dya mi ma't'üji Mizhocjimi; mi ma't'üji c'o ts'ita.

Mizhocjimi ya xo o nzhopcü c'e ndixü c'ü vi pjönbü o cji c'o nte c'o mi ätä Mizhocjimi.

³ Nuc'ua o yepe o mapjüji, o mamaji a cjava:

—Aleluya. Nu c'o bipji c'o c'os'ü c'e ndajñiñi, dya ra nguarü c'o.

⁴ Nuc'ua c'o veinticuatro tita 'ñe c'o nziyo c'o bübü, o ndüñijö müji o ma't'üji Mizhocjimi c'ü junrü cja c'e trono. Mi mamaji a cjava:

—Je rga cjanu, amén. Aleluya.

⁵ Nuc'ua ró ärägö c'ü 'na jña c'ü je ma ëjë cja c'e trono. Mi mama a cjava:

Unüji na pöjö ín Mizhocjimigöji, nu'tsc'eji, texts'üji o mbëpjits'üji angueze.

Nu'tsc'eji in süji angueze in ätäji, rí unüji na pöjö, zö pjë'ts'iji zö dya pje pjë'ts'iji, o 'ñeñe a cja c'ua c'e jña'a.

La fiesta de las bodas del Cordero

⁶ Ró ärä c'ua, nza cja c'ü xo mi cãrã na puncjü o nte. O t'ärä nza cja 'ma yürü na puncjü o ndeje; y 'ma me pjäjnã na zëzhi a jens'e. Mi mama a cjava: Aleluya. Ya manda Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji c'ü me na zëzhi c'ü sö ra tsja texe.

⁷ Mö rá mäjäji dya, me rá mäjäji rá ma't'üji Mizhocjimi rá unüji na pöjö.

Na ngueje ya zädä c'ü ra tsja chjüntü. Ya zädä c'ü rá cãrãji co e Jesucristo. Chjëntjovi 'ma cjaji chjüntü. Nu c'e Ts'imë e Jesucristo ngue c'e t'i c'ü ra chjüntü. Nutscöji rí ejmeji e Jesucristo, nguetscöji c'e xunt'i, ya ró jocüji rá ma cãrãgöji co angueze.

⁸ Na ngueje o dyacüji rí jegöji na jo bitu c'ü xiji lino, c'ü me jya'xtjo 'ñe me juës'i, je o mama a cja c'ua c'o jña'a.

C'o na jo bitu ngue c'o na jo c'o cja'a o nte Mizhocjimi.

⁹ Nuc'ua c'e anxe o xitsi a cjava:

—Dyopjügue a cjava: “Me mäjä nu c'o o zojnü Mizhocjimi ra ma ñõnüji 'ma ra chjüntü c'e Ts'imë.”

Xo o xitsi a cjava:

—Nujyo ngueje o jña Mizhocjimi, me na cjuana yo, o xitsi a cja c'ua.

¹⁰ Nutscö ró ndüñijömmü c'ua, cja o ngua c'e anxe ngue c'ua ro ma't'ü. Nuc'ua o xitsi c'ua:

—Dya rí ndüñijömmü ín jmigö; dya xo rí matcü. Nu'tsc'e 'ñe c'o in cjuarmague c'o sido ejme c'o o jizhi e Jesucristo, o mbëpjits'üji Mizhocjimi. Xo nzitjozügö, o mbëpjitjozügö Mizhocjimi. Je rí ndüñijömmü a jmi Mizhocjimi, rí ma't'ü angueze, o xitsi a cja c'ua c'e anxe.

Nu c'o jña c'o mama na cjuana ja cja e Jesucristo, ngue c'o je o mama c'o profeta; y ngue o jña Mizhocjimi c'o.

El jinete del caballo blanco

¹¹ Nuc'ua ró janda o xogü a jens'e. Ró janda 'na t'öxpjadü. Nu c'ü mi chägä angueze, mi chjũ'ũ a cjava: “Nu c'ü cja'a c'ua ja nzi ga mama.” Xo mi chjũ'ũ a cjava: “Nu c'ü na cjuana.” Nuc'ü, jün na jo ngüenda, 'ñe castigao yo nte c'ua ja nzi ni jyodü.

¹² Nu c'o o ndö'ö me mi juëbi nza cja o sivi. Nu cja o ñi'i, mi juns'ü 'na corona c'ü mi jyäns'ä na puncjü. Xo mi t'opjü 'na tjũ'ũ c'ü dya cjó mi pãã pje mama. Mi nguextjotsjë c'ü mi chägä c'e pjadü c'ü mi pãã.

¹³ Mi je'e 'na bitu c'ü vi ngant'aji cja cji'i. Nu c'ü o tjũ'ũ c'ü, ngueje o Jña Mizhocjimi. ¹⁴ Nuc'ua c'o xondaro a jens'e mi tjünt'üji a xütjü angueze. Nuc'o, nde mi chägäji o t'öxpjadü. C'o xondaro nde mi jeji o bitu c'o xiji lino c'o me ma jo 'ñe ma t'öxü 'ñe me mi jyaxtjo. ¹⁵ Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, cja o ne mi pedye 'na tjëdyi c'ü me ma s'ün. Ngue c'ü ro s'odü yo nte'e. Me na zëzhi rga mandaji, nza cja 'ma ri pããji co 'na dyëza c'ü t'ëzi. Angueze ra

castigaoji; ra tsjapü ra sufridoji. Ra chjëntjovi nza cja 'ma yödüji c'o uva ngue c'ua ra mbedye c'ü e ngui uva. Ra tsjapüji me ra sufridoji na ngueje me ünbü Mizhocjimi anguezeji, na ngueje vi tsjaji c'o me na s'o. Me na zëzhi Mizhocjimi, sö ra tsja texe. ¹⁶ Nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü, mi juns'ü 'na tjü cja o bitu 'ñe cja o ngua. C'e tjü'ü je a cjava c'ü: “Nu c'ü manda texe cja yo jmu 'ñe cja yo rey.”

¹⁷ Nuc'ua ró janda 'na anxë c'ü je mi böbü a nde cja e jyarü. O mapjü na jens'e, o xipji a cjava texe yo ndoparü yo pjüjuaja a nde a jens'e:

—Xä'däji, rí jmurügeji dya, nu ja rí sigueji na puncjü o jñönü. Ngue Mizhocjimi je ra dya'cüji c'e jñönü. ¹⁸ Rí sapüji o ts'ingue c'o rey, 'ñe c'o capitán 'ñe o ts'ingue c'o bëzo c'o me chala. Nde rí sapüji o ts'ingue c'o pjadü 'ñe c'o chägäji. Rí sapüji o ts'ingue texe c'o nte c'o mbëpji, 'ñe c'o dya mbëpji, 'ñe c'o pje pjëzhi, 'ñe c'o dya pje pjëzhi; nde rí sagueji c'o, o 'ñeñe a cja c'ua c'e anxë.

¹⁹ Ró janda c'ua c'ü e animal c'ü na sate 'ñe c'o rey cja ne xoñijömmü 'ñe c'o o xondaroji. Ya vi jmurüji ngue c'ua ro tsjaji chü'ü nu c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü 'ñe c'o o xondaro angueze. ²⁰ O zürüji c'ua c'e animal c'ü na sate. Xo 'ñe o zürüji c'e profeta c'ü ngue c'ü na yeje o animal. C'e profeta ngue c'ü mi böbü a jmi c'ü ot'ü animal, mi cja c'o seña c'o me ma nojo. A cjanu, ngue c'ü vi dyonpü c'o mi cuat'ü o número c'ü ot'ü animal c'o ma't'ü c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'ü. C'e animal 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana o pant'aji vivo cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. ²¹ Nuc'ua c'o o xondaro c'e animal o bö't'üji. Je o bö't'üji co c'ü e tratjedyi c'ü mi pedye cja o ne c'ü mi chägä c'e t'öxpjadü. Nuc'ua

texe c'o ndoparü me co zapüji o ts'ingue c'o vi ndü.
Me co pji'ch'iji.

20

Los mil años

¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na anxe c'ü ma sjöbü a jens'e. Mi jün c'ü e sjogü cja c'ü e t'o'o c'ü na jě'ě c'ü dya 'ñetse ja sät'ä. Mi cãjã 'na cadena cja o dyë.

² Nuc'ua o zürü c'ua c'ü e trac'ijmi c'ü ya me mezhe, c'ü ngueje e Satanás c'ü dya jo. Cjanu o ndün't'ü co cadena c'ü ro mezhe 'na mil o cjě'ě. ³ Cjanu o pant'a cja c'ü e t'o'o c'ü me na jě'ě. Cjanu o ngo'bü na jo; cjanu o cuatü o sello, ngue c'ua c'ü dya jo, dya cja ro dyonpü yo nte, hasta 'ma cja ro zäs'ä c'o mil cjě. 'Ma ro cjogü yo mil cjě cja ro sjäpcã ja nzi pa'a.

⁴ Nuc'ua ró janda c'ua o trono nu ja junrü c'o manda. Nuc'o, o ch'unü ra jñüji ngüenda. Xo ró janda c'o aljma c'o o bö't'ü na ngueje o ndünt'üji a xütjü e Jesucristo o mamaji ja ga cja angueze. Nuc'o, dya o ma't'üji c'e animal c'ü na sate ne ri ngueje c'e ts'ita c'ü exi nguetjo c'e animal. Dya xo mi cuat'ü o número c'e animal cja o nději ne xo ri ngue cja o dyëji. Nuc'o, o nzhogü o bübütjoji na yeje. Nuc'o, o mandaji co e Jesucristo 'na mil cjě. ⁵ C'o dyaja añima c'o dya 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, dya o teji 'ma. Cja ro teji 'ma ro cjogü c'o mil cjě. ⁶ Me ra mäjã nu c'o ot'ü ra te'e. Nuc'o, dya tũ nzhübü a jmi Mizhocjimi c'o. C'o dya 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo c'o ya ndü, ra tetjoji na yeje, cja rron mboch'üji a sivi. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji. C'o o nte Mizhocjimi, dya ra sufridoji cja c'e sivi. O nte Mizhocjimi ra tsjaji mböcjimi ra

pëpiji Mizhocjimi 'ñe e Cristo. Nde ra tsjaji jmu co e Cristo c'o mil cjë.

⁷ Nu 'ma ra zäs'ä c'o mil cjë, e Satanás ra xosp'üji cja c'e t'o nu ja mi cjo'bü. Cja rron pjongüji c'ua libre c'ü. ⁸ Nuc'ua ra ma c'ua; ra ma dyonpü yo nte texe cja ne xoñijõmü. Ra ma dyonpü c'o menzumü a Gog 'ñe c'o menzumü a Magog. Ra jmutüji c'ua, ngue c'ua ra tsjaji chü. Me na puncjü c'o o xondaroji. Chjëntjoji nza cja yo 'ñöxijõmü a ñünü cja ndeje. ⁹ Rguí 'ñeji texe cja ne xoñijõmü ra zät'äji cja c'e ndajñiñi c'ü me ne Mizhocjimi, nu ja ri cãrã c'o o nte. Nu c'e jñiñi ngueje a Jerusalén. Ra ngârãji texe a ñünü cja c'e jñiñi ngue c'ua ra chjotüji c'o ri cãrã nu. Pero nuc'ua ra jyäbã o sivi a jens'e. Ra ndë'ë texe c'o ri cãrã texe a ñünü cja c'e jñiñi. ¹⁰ Nuc'ua e Satanás c'ü onpü yo nte ra pant'aji cja c'ü e zapjü c'ü ngue asufre c'ü me yot'ü sivi. Ngue nu ja xo vi manda Mizhocjimi rví pant'aji c'e animal c'ü na sate 'ñe c'e profeta c'ü dya cjuana. Me ra sufridoji na puncjü, xõmü ndempa, c'ü dya ra nguarü.

El juicio ante el gran trono blanco

¹¹ Nuc'ua ró janda c'ua 'na trono c'ü me ma nojo, c'ü me ma t'öxü. Xo ró janda nu c'ü mi junrü cja c'e trono. Nuc'ua o c'ueñe ne xoñijõmü 'ñe e jens'e a jmi cja c'ü mi junrü cja c'e trono. Dya cja ch'öt'ü c'ua ja mi bübü ne xoñijõmü ne ri ngueje e jens'e. ¹² Nuc'ua ró janda c'o añima, c'o pje mi pjëzhi 'ñe c'o dya pje mi pjëzhi, nde mi böbüji a jmi Mizhocjimi. Nuc'ua Mizhocjimi o xo's'ü c'ua c'o libro. Cja xe nu o xo's'ü c'ua c'ü 'naja libro. Nunu je juns'ü nu, o tjü'ü c'o ra bübütjo co Mizhocjimi

para siempre. Nuc'ua Mizhocjimi o jñünpü c'ua ngüenda c'o añaima nu c'ua ja ma mama cja c'o libro. C'o libro mi mama texe c'o vi tsjaji 'ma mi cãrãji cja ne xoñijõmü. ¹³ Nuc'ua o mar xo o pjons'ü c'o añaima c'o vi ndũ'ü nu. C'o t'o'o 'ñe c'ua ja cãrã c'o aljma xo o nzhö'ö c'o añaima. Mizhocjimi o jñünpüji ngüenda c'ua ja nzi ma tsjaji 'ma mi cãrãji cja ne xoñijõmü. ¹⁴ Nuc'ua c'o t'o'o 'ñe c'ua ja mi cãrã c'o aljma, Mizhocjimi o pant'a cja sivi nza ye lugar c'o. O pant'aji cja c'e zapjü nu ja me yot'ü sivi. Nguejnu xiji na yeje rga ndũji. ¹⁵ Xo o manda Mizhocjimi o pant'aji cja c'e zapjü c'ü me yot'ü sivi, nu c'o dya quis'i o tjü cja c'e libro nu ja quis'i o tjü nu c'o ra bübütjo co Mizhocjimi para siempre.

21

Cielo nuevo y tierra nueva

¹ Ya vi nguarü e jens'e 'ñe ne xoñijõmü. Ya xo mi ojtjo o mar. Nuc'ua cja ró janda c'ua 'na jens'e c'ü cja dadyo; cja na 'na xoñijõmü c'ü cja xo dadyo. ² Nutscö e Juan, ya ró janda c'ua c'ü e ndajñiñi c'ü o xöcü Mizhocjimi. Ngueje a Jerusalén c'ü cja xo dadyo. Je ma sjöbü a jens'e cja Mizhocjimi. Ya vi jocüji na jo; ya je mi cãrã nu o nte Mizhocjimi. Chjëntjovi nza cja 'ma jocü na jo 'na xunt'i c'ü ya ra chjëvi c'e t'i c'ü ra chjüntüvi. ³ Nuc'ua ró ärã c'ua 'na jña c'ü ma jens'e. Je vi 'ñeje cja c'e trono. Je mi mama a cjava:

—Jñanda, Mizhocjimi ya mimi a nde'e cja yo nte, angueze ya ra mimi co yo nte. Ri ngueje o nteji angueze. Nguetsjë Mizhocjimi c'ü ra bübü co anguesji ngue c'ua ri ngue o Mizhocjimiji.

⁴ Mizhocjimi ra ndintspi texe o nguizhöji. Dya cja ra ndüji. Dya cja pje xe ra mbeñeji. Dya cja xo ra huëji. Dya cja xo ra zöji c'ü rrã ü. Na ngueje texe c'o me vi sufridoji cja ne xoñijö mü, dya cja ra sufridoji. Ya nde dadyo texe, je va xitsi a cja c'ua c'e jña'a.

⁵ Nuc'ua c'ü junrö cja c'e trono o mama a cjava:
—Jñanda, nutscö rrã cjavügo ra dadyo texe.

Cjanu o xitsi:

—Opjügue yo jña'a yo, na ngueje na cjuana yo. Yo nte sö ra mbärã Mizhocjimi cja'a c'ua ja nzi va mama.

⁶ Cjanu o xitsi c'ua:

—Ya nguarü texe yo ro zädä. Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijö mü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo. Nu c'o türe, nutscö rá unüji c'ü ra ziji ndeje c'ü dya cja ra türeji; ra bübüttöji co Mizhocjimi para siempre. Dya xo rá cobraji c'ü rá unüji c'e ndeje. ⁷ Nu c'o sido ejmezü ra ch'unüji texe yo. Nutscö ri nguetscö o Mizhocjimiji. Nuc'o, ri ngueje ín ch'igö c'o. ⁸ Pero nu c'o me sü, 'ñe c'o dya ejmezügö, 'ñe c'o me na s'o, 'ñe c'o mbö't'üte, 'ñe c'o tsãjã o bëzo 'ñe c'o tsãjã o ndixü, 'ñe c'o cëro, 'ñe c'o ma't'ü o ts'ita, 'ñe texe c'o mbëchjine; nuc'o, ra ch'unüji c'ü ra boch'üji cja c'ü e zapjü c'ü tjë'ë co sivi 'ñe asufre. Ngue c'ü xiji na yeje rga ndüji, o mama a cja c'ua.

La nueva Jerusalén

⁹ Cjanu o ëjë c'ua 'naja c'o yencho anxe c'o mi tjë c'o yencho mojmü. C'o mojmü, ya vi pjödüji c'o castigo c'o mi nizhi c'o vi nguarü o sufrido c'o nte. Cjanu o zocügö c'e anxe. O xitsi a cjava:

—Xä'dägue a 'ñecjua. Rá jí'ts'i c'ü e xunt'i c'ü ngue o su'u c'ü e Ts'imë, o 'ñenze.

¹⁰ C'ü o Espíritu Mizhocjimi mi jítsi texe c'o. Nuc'ua c'e anxe o zinzi cja 'na t'eje c'ü me ma ndã. Cjanu o jítsi c'ü e ndajñiñi c'ü o xõcü Mizhocjimi c'ü ngueje a Jerusalén. Ma sjöbü a jens'e cja Mizhocjimi. ¹¹ C'e jñiñi me mi juëbi na zö na ngueje me na zö Mizhocjimi c'ü bübü nu. Me mi juëbi c'e jñiñi nza cja 'na ndojo c'ü me na mizhi c'ü xiji jaspe. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. ¹² Xo mi pë's'i 'naja ndüngümü c'ü me ma nojo, 'ñe me ma ndã. Mi ti'i doce ngoxtji. Nzi 'naja ngoxtji mi bübü 'na anxe. Cja c'o ngoxtji mi juns'ü o tjü c'o doce o t'i e Israel. ¹³ Nzi 'na lado c'e ndüngümü mi ti'i jñi'i ngoxtji. ¹⁴ Nu c'o o ndüngümü c'ü e jñiñi o mbedye doce cimientó. Cja c'o cimientó je mi juns'ü nu o tjü c'o doce o apóstole c'ü e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo.

¹⁵ Nu c'ü mi zocügö, mi jün 'na vara c'ü mi ngue oro. Nuc'ü, je mi dyëdyi c'ü e jñiñi. Xo mi dyëdyi c'ü e ndüngümü 'ñe c'o o ngoxtji. ¹⁶ Nu c'ü e ndajñiñi o mbedye na jo cuagro. Nu c'ü ma maja xo ne ma cjatjonu c'ü ma mbät'ä. C'e anxe o dyëdyi c'ü e jñiñi co c'ü e vara c'ü mi jün. O zö yeje mil cja na yeje ciento kilometro c'ü ma maja. Xo ma cjatjonu c'ü ma ndã'ã 'ñe c'ü ma mbät'ä. ¹⁷ Nuc'ua xo o dyëdyi c'ua c'o o ndüngümü. O zö sesenta y cuatro metro c'ü ma ndã. C'e anxe o dyëdyi c'ua ja nzi ga tsja yo nte 'ma pje c'o ëdyiji.

¹⁸ Nu c'e ndüngümü vi t'ät'ä co ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü e ndajñiñi mi ngueje dyavo oro nza cja vigrio c'ü me 'ñetse a tji'i. ¹⁹ Nu c'o cimientó

c'ü e ndüngumü mi qui'i o ndojo c'o me na zö c'o me na mizhi. Nu c'ü o cimientu c'ü ot'ü, mi ngue ndojo c'o xiji jaspe. Nu c'ü na yeje mi ngueje ndojo c'o xiji zafiro. Nu c'ü na jñi'i mi ngueje ndojo c'o xiji ágata. Nu c'ü na nziyojo mi ngueje ndojo c'o xiji esmeralda. ²⁰ Nu c'ü na qui'ch'a mi ngueje ndojo c'o xiji ónice. C'ü na ñanto mi ngueje ndojo c'o xiji cornalina. C'ü na yencho mi ngueje ndojo c'o xiji crisólito. C'ü na ocho mi ngueje ndojo c'o xiji berilo. C'ü na nueve mi ngueje ndojo c'o xiji topacio. C'ü na dyëch'a mi ngueje ndojo c'o xiji crisoprasa. C'ü na once mi ngueje ndojo c'o xiji jacinto. C'ü na doce mi ngueje ndojo c'o xiji amatista. ²¹ Nu c'o doce ngoxtji mi ngueje o perla. Nzi 'na ngoxtji mi ngueje 'natjo perla. Nu c'o o calle c'ü e jñiñi mi dyavo oro c'o ma ñetse nza cja o vigrio.

²² Dya ró jandagö cja c'ü e jñiñi ri järä o templo; na ngueje Mizhocjimi c'ü in Jmugöji c'ü sö ra tsja texe, 'ñe c'e Ts'imë c'ü ngueje e Jesucristo nguetsjëjëvi templovi. ²³ Nu c'ü e jñiñi, dya ni jyodü e jyarü ne xo ri ngue e zana c'ü ra jya's'ü nu. Mizhocjimi 'ñe e Jesucristo c'e Ts'imë me na zövi; y nguetsjëjëvi jya's'üvi. ²⁴ Yo nte yo o jogü o mü'büji ra nzhodüji cja o jya's'ü c'e jñiñi. Nu c'o rey cja ne xoñijömü ra ë zogü c'o me ni muvi c'o pë's'i anguezeji. ²⁵ Nu c'o ngoxtji, dya ra cjot'ü c'o. Na ngueje pamü ri ndempa nu; ri ojtjo bëxömü. ²⁶ Yo nte texe cja ne xoñijömü ra ë zogüji c'o me ni muvi c'o pë's'iji. ²⁷ C'o na s'o, dya ra cjogü a mbo cja c'ü e jñiñi c'o. Dya xo ra cjogü nu, c'o pezhe o bëchjine. Nu c'o ra cjogü nu, nguextjo c'o quis'i o tjü'ü cja c'e

libro c'ü tjë'ë c'e Ts'imë. Nu c'o juns'ü o tjũ'ü nu, ngue c'o ra bübütjo co Mizhocjimi para siempre.

22

¹ Nuc'ua c'e anxe o jítisi 'na ndare c'ü me mi jore. Ngue c'e ndeje c'ü unü c'ü rga bübütjoji. Me mi 'ñetse nza cja o vigrio. C'e ndare je ma peje cja o trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë. ² C'e ndare je mi cjogü a nde cja c'e calle cja c'e jñiñi. Nzi 'na lado c'e ndare mi cja'a nu o za'a c'o quis'i c'o unü c'ü rga bübütjoji. Doce vez ga nguis'i nu cjë'ë. Nzi 'na zana quis'i. Nu c'o o xi c'o za'a ngue c'o jocü yo nte cja ne xoñijõmü. ³ O trono Mizhocjimi 'ñe c'ü e Ts'imë je ra bübü cja c'e jñiñi. Nu c'o o nte Mizhocjimi ra ma't'üji angueze. Dya ra bübü nu, c'o rrã s'o'o. ⁴ Nu c'o o nte ra jñandbaji o jmi. Nu c'ü o tjũ'ü, je ra jñus'ü cja o ndë anguezeji, na ngueje o nteji angueze. ⁵ Nujnu, dya ra bëxõmü nu. Dya xo rguí jyodüji o jya's'ü o sivi, ne xo ri ngueje o jya's'ü e jyarü. Ngueje Mizhocjimi c'ü ín Jmugöji ngue o jya's'ü nu. Nu c'o cãrã nu, ra mandaji para siempre.

La venida de Jesucristo está cerca

⁶ Cjanu o xitsi c'e anxe:

—Texe yo jña yo i dyärã na cjuana yo; ra sò ra creo yo nte. Nu c'ü ín Jmugöji Mizhocjimi c'ü jíchi c'o profeta, o xitscö ró ë jí'tsc'ö yo ni jyodü ra zädä, ngue c'ua ra mbãrã yo nte. Dya cja ra mezhe ra zädä. ⁷ Tsijjñi c'ü mama e Jesucristo: “Dya cja ra metscö rá ëjẽ. Me ra mäjã nu c'o cja c'ua ja nzi ga mama Mizhocjimi cja ne libro”, o mama a cja c'ua.

⁸ Nutscö e Juan, nguetscö ró ärägö, xo ró jandagö yo. 'Ma ró jandagö 'ñe ró ärägö yo, nuc'ua ró ndüñijömmü a jmi c'e anxe c'ü o jitsi texe yo, ngue c'ua ro ma't'ü c'ü. ⁹ Pero c'e anxe o xitsi a cjava:

—Dya pje rí matcügö. Na ngueje nutscö xo rí mbëpjitjogö cja Mizhocjimi nza cjatsc'e 'ñe nza cja c'o in cjuarmague c'o ngueje profeta, 'ñe nza cja c'o dyaja c'o cja c'ua ja nzi ga mama ne libro. Nguextjo Mizhocjimi rí ma't'ügue, enze a cjanu.

¹⁰ Nuc'ua cjanu o xitsi c'ua:

—Dya rí tso'bü yo jña yo mama Mizhocjimi cja ne libro, na ngueje ya ts'iquëtjo bëzhi c'ü ra zädä texe yo mama ne libro. ¹¹ Nguet'ua yo pa'a yo dya be va sädä, 'ma dya ra nzhogü o mü'bü c'o cja na s'o, jyëzi sido ra tsjaji c'o. Nu c'o me na s'o cjijñi, xe rí jyëzitjo ra nguijñiji c'o na s'o. Nu c'o cja na jo, c'ü xe ra tsjatjoji na jo. Nu c'o ngue o nte Mizhocjimi, c'ü sido ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

¹² Mama a cjava e Jesucristo:

—Dyärä, dya cja ra metscö rá ëjë; ngue c'ua rá unü nzi 'najaji c'ua ja nzi va tsjaji 'ma mi cārāji cja ne xoñijömmü. ¹³ Nutscö ya exmi bübügö 'ma o mbürü e jens'e 'ñe ne xoñijömmü, y sido rá bübügö 'ma ya rguí nguins'i yo, eñe e Jesucristo.

¹⁴ Me ra mājā nu c'o tjintspiji o mü'büji co o cji e Jesucristo; ngue c'ua ra sö ra ziji c'o quis'i c'e za'a c'ü unü c'ü rga bübütjoji. Xo ra sö ra cjogüji cja o ngoxtji c'ü e ndajñiñi a jens'e. ¹⁵ Ra ngārā a tji nu c'o dya ejme Mizhocjimi, 'ñe c'o cëro, 'ñe c'o tsājā o ndixü, 'ñe c'o tsājā o bëzo, 'ñe c'o mbö't'üte 'ñe c'o ma't'ü o ts'ita, 'ñe c'o pezhe o bëchjine.

¹⁶ E Jesús xo mama:

—Nutsö e Jesús ró täjä nu ín anxegö o ã xi'ts'i texe yo, ngue c'ua rí xipjigue c'o dyaja ín ntegö. Nguetscö ró c'apügö o bübü e David. Xo o mboxbêchezügö e David. Xo nguetscö c'ü chjëntjovi nza cja c'e seje c'ü juëbi 'ma xörü, eñe.

¹⁷ Nu c'ü o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü o mü'bü yo o nte Mizhocjimi mama a cjava:

—Nu'tsc'e Jesucristo ín Jmuts'ügöjme, xä'dä.

Xo mama a cjava yo o nte Mizhocjimi yo ngueje o su c'e Ts'imë:

—Xä'dä dya, a 'ñecjua.

Texe c'o ärä yo jña'a yo, xo ni jyodü ra mamaji a cjava:

—Xä'dä dya, ín Jmuts'ügöjme.

Nu'tsc'eji ín türeji ín neji o ndeje, xä'däji rí ã siji o ndeje nu unü c'ü rguí bübütjoi. Nu ne ndeje, e Jesucristo ra dya'c'ütjoi; dya ra cobrats'üji.

¹⁸ Nu'tsc'eji ín äräji yo jña yo mama ne libro, pjötpüji na puncjü ngüenda. Na ngueje 'ma cjó c'o ra jñu's'ü jña c'o dya mama ne libro, Mizhocjimi ra jñünpü ngüenda ra tsjapü ra sufrido texe c'ua ja nzi ga t'opjü cja ne libro. ¹⁹ Nu 'ma cjó c'o ra jñücü yo jña yo mama Mizhocjimi cja ne libro, Mizhocjimi xo ra jñüpcü o tjü'ü cja c'e libro nu ja juns'ü o tjü c'o ra bübütjo co Mizhocjimi para siempre. Dya xo ra cjogü a mbo cja o jñiñi Mizhocjimi a jens'e. Ngue c'e jñiñi c'ü xitsiji Mizhocjimi cja ne libro.

²⁰ Nu c'ü mama yo jña'a yo, mama a cjava:

—Dya cja ra metscö rá ëjë, eñe.

Je rga cjanu, amén. Xä'dä, nu'tsc'e Jesús ín Jmuts'ügöjme.

²¹ E Jesucristo c'ü ín Jmugöji ra mböxc'üji, ra nintsjimits'üji in texeji, o ntets'üji angueze. Je rga cjanu, amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc